

ELŐFIZETÉS

HELYBEN

Egy évre 24 korona,
Egy hónapra 2 korona.

VIDÉKEN

Egy évre 28 korona,
Egy hónapra 2 k. 40 f.

HÍRDETÉSEK:

Hasasbás polt sor egyszer 20 ft,
minden következéskor 10 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 332.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvénytársaság.

József főherceg-ut 22. sz.

TELEFON-SZÁM: 332.

Arad, 1915.

FŐSZERKESZTŐ
STAUBER JÓZSEF.

Vasárnap február 28.

Elpusztított orosz lövész-ezred.

Budapest. (Hivatalos.)

Lengyelországi és galíciai arcvonalon helyenként élénkebb lövegharó folyik.

Kárpátokban általános helyzet változatlan. Tacholka és Wysakow közti szakaszban heves harcok voltak. Itt a völgyben lévő állásaink ellen intézett újabb támadásokat elkeseredett közelharó után, az ellenségnek súlyos veszteségeket okozva visszavertük. Támadó IX. finn lövész-ezred 300 halottat, legalább ugyanannyi sebesültet hagyott vissza. Állásainkban ezen ezred 730 emberét sebesületlenül elfogtuk.

Délkelet Galiciában nagy makasssággal folytatott harcok tovább folynak. — Höfer altábornagy, a vezérkari főnök helyettese. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Új erőkkel támadnak az oroszok.

Berlin: (Hivatalos.) A nagy főhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszíntér:

Champagneban a franciák tegnap és ma éjjel nagy erőkkel támadtak. A haró egyes helyeken még folyik. Egyebütt a támadást visszavertük.

Verduntól északra a francia hadállások egy részét megtámadtuk. A haró még folyik.

A többi arcvonalról nincs nevezetesebb jelenteni való.

Keleti hadszíntér:

Grodnotól északnyugatra, Lomzától nyugatra és Prasznisztól délre új orosz erők léptek fel, a melyek támadást kezdtek.

Skroda mentén Kolnotól délre ezeregyszáz orosz elfogtuk.

A Visztula balpartjáról nincs különösebb jelenteni való. — Legfőbb hadvezetőség. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

A Dardanellák bombázása.

Konstantinápoly. (Hivatalos.) A hétórás bombázás a Dardanellák erődjait néhány ponton megrongálta. Öt halottunk és tizenegy sebesültünk volt. A bombázás ma is folytatódott, az ellenséges hajók azonban a Sudaubar-erőd lőtárából csakhamar visszavonultak.

Utolsó erőfeszítés.

Arad, február 27.

Az örömben, amely az orosz seregeken szerzett nagy győzelmeket fogadta, benne volt az a józan tudat, hogy a hadjárat sorsa ezekkel a sikerekkel eldöntve nincsen. A koloszsust súlyos csapások érték s a „gőzhenger”, amely föltartóztathatlannak hitte az előnyomulását, kénytelen volt hátrább szorulni. Ereje megfogyott, de végkép kinemmerült. Mialatt ami katonáink óriási, eléggé nem csodálható munkáját, az emberi erőt magasan felülmuló bravurjait olvassuk, a lelkesedés mellett ott volt a gondolat, hogy a nagy munkának még nincsenek a végén és a teljes diadalhoz új, talán az eddiginél is nagyobb erőpróbák is szükségesek.

Nem lehet tehát meglepő a mai harctéri jelentések tartalma, amely arról ad hírt, hogy az oroszok új erősitésekkel gyarapodtak és több helyen támadóan lépnek föl. Szinte előrelátható volt a hadjáratnak ily folytatása. Az orosz hadseregnek, amelynek óriási frontja Orosz-Lengyelországban és Bukovinában meggyöngült és amelynek centruma nem tudta a Kárpátok védővonalát áttörni, támadóan kell föllépni. Akár azért, hogy a német és osztrák-magyar seregek sikeres üldözését, a mennyire lehet föltartóztassa, akár azért, hogy bennünket minél több helyen foglalkoztasson és ezzel a megszerzett fölényt csökkentse. Végül politikai szempontból is szükség volt nekik arra, hogy támadjanak, nehogy a legutóbb szenvedett katasztrófák az oroszok szövetségeseiben is megrendítsék a harci kedvet.

Az oroszok tehát újra, minden erejük megfeszítésével támadnak. Ma még a támadások eredményéről nincs semmi hír s a mennyire a mi hadvezetőségünk őszinteséget ismerjük, föl-

kell tételeznünk, hogy arról nincs is szó, különben tudtul adnák azt is. Nincs ugyan kizárva, hogy az óriási harc vonal egyes pontjain kisebb sikereink lehetnek, ezek azonban nem lehetnek jelentősek és még kevésbé tartósak.

Minden jel arra mutat, hogy az oroszok utolsó erőfeszítésüket dobják a mostani offenzívába, mint a kártyás, a ki mindenét fölteszi az utolsó tétre. Nemcsak az teszi ezt kétségtelemné, hogy az oroszok már a legutóbbi ütközetekbe alig kiképzett, gyakorlatlan katonákat küldtek, sorozásaikon pedig a legifjabb évjáratokat is kimerítették. De a támadások erőltetett módja, siettetése arra vall, hogy az oroszok az új támadással a háborúnak reájuk nézve legveszedelmesebb következményeit akarják elhárítani. Ha az oroszoknak egyszerre kellene Galiciát kiűriteni és Varsó védelméről lemondani, — akkor a teljes bukás reájuk nézve már befejezetté lenne. Az egyiket, vagy a másikat, — vagy ha lehet mind a kettőt, — minden áron ki akarják kerülni, s ezért hajszol Nikolajevics Miklós nagy herceg új hadosztályokat a frontra, a vérpazarlásnak azzal a házard módjával, a mely egy kétségbeesett cél után futva, semmi egyébbel nem törődik.

Az oroszok újabb támadó föllépése, erőlködése nem kelthet aggodalmat bennünk. A mi hadseregünk, a mely a tulerőben levő, municióban dúslakodó és friss erőkkel álló orosz csapatok támadását megállította, föltartóztatta és végül visszavetette, nyugodtan nézhet az új támadásnak elébe most, amikor a tulerő kiegyenlített és amikor a beteg útegek kerülnek szembe a mi fényesen dolgozó, nehéz tüzerségünkkel. Hindenburg

óriási győzelmeinek titkát az oroszok mindig megtudták magyarázni maguknak, csak ép előre nem tudtak azokkal számot vetni. Most újra előrohan a buta gőzhenger és majd később megint meg fogja tudni, hogy miért kell újra betörött agygyal hátálnia.

Uj, fárasztó, áldozatot is követelő harcok, uj gigászi munkák várnak az oroszokkal küzdő derék csapatainkra. Nem féltjük őket; — minél fáradságosabb, minél hatalmasabb lesz a harc, amelyet most az oroszok erőltetnek, annál jobban siet, az az idő, amikor ezeket dicsőségben, a győzelem örömeiben kipihenhetik.

Aradi pénzüintézetek beszámolója.

(Három közgyűlés. — Igazgató-választás az Arad-Csanádi Takaréknál.)

Az Aradi közlöny tudósítójától.

Arad, február 27.

Ma délután három aradi pénzüintézet tartotta meg évi rendes közgyűlését, a melyeken intézeteik munkásságáról, a háborus esztendőben történt pénzügyi eseményekről számoltak be az igazgatók. Legnagyobb érdeklődés természetesen az Arad-Csanádi Gazdasági Takarékpénztár közgyűlése iránt nyilvánult meg. A nagy betétállomány felett rendező, kitűnően vezetett hatalmas pénzüintézet egyike azoknak az intézeteknek, a melyek tökérejükkel, üzleti szellemükkel és hosszú évek óta folytatott munkásságukkal szilárd és megingathatatlan oszlopai Arad pénzügyi életének. A nagy intézet, a melynek vezetése Heinrich Sándor vezérigazgató kipróbált és elismert tudására és hozzáértésére van bízva: ezuttal is eredményes esztendőről számolt be részvényeseinek, a kik az intézetet vezető igazgatóságot a megüresedett két helyre megválasztott két olyan tekin-

télyes és előkelő egyéniséggel egészítették ki: mint a Bohus bárói család neszora: Bohus Zsigmond báró v. b. t. t. főrendiházi tag és Baross Lajos dr., a ki Arad egyik legnagyobb kereskedelmi vállalatának, az Andrányi Károly és fia cégnek vezetője és aki ezalott az Országos Földhitelintézetnél kifejtett tevékenységgel mutatta meg pénzügyi tudását.

Nagy érdeklődés mellett és mindenhol az igazgatóságok munkásságának elismerésével folyt le a másik két közgyűlés is: az aradi Közgazdasági Bankk és a Kereskedelmi Banké. — A közgyűlésekről alábbi részletes tudósításaink számolnak be:

Az Arad-Csanádi Gazdasági Takarékpénztár

József főherceg-uti palotájának közgyűlési termében délután öt órakor tartotta meg huszonötödik rendes közgyűlését az Arad-Csanádi Gazdasági Takarékpénztár részvényeseinek élénk érdeklődése mellett. A közgyűlési teremben megjelent előkelő részvényesek között élénk feltűnést keltett három katonatiszti egyenruha: Urbán Péter báró és Purgly László huszárhadnagyi és Parecz Béla dr. néptőlkelő főhadnagyi uniformisa. A közgyűlést Zelenski Róbert gróf v. b. t. t. főrendiházi tag, az intézet elnöke vezette, aki a megjelent részvényesek üdvözlése után konstata, hogy a közgyűlés összehívása alapszabályszerűen történt és hogy azon 44 részvényes 2377 szavazattal vesz részt. A közgyűlés jegyzőkönyvének vezetésére Heinrich Sándor vezérigazgatót, hitelesítésére pedig Neuman Daniel báró és Wadowszky Gusztáv részvényeseket kérte fel. A szavazatszedő küldöttség tagjai lettek: Kell Lipót dr. elnök, Maresch Gyula és Kneffel Lajos.

A közgyűlésen a következő részvényesek vettek részt: Zelenski Róbert gróf, Avarffy Ferenc dr., Baross Zsigmond dr., Bohus Zsigmond báró, Borsos Gyula, Czédly Karoly dr., Csiky Ödön dr., Dánoki Nagy Lajos dr., Dániel Endre, Fetter Elemér dr., Faragó Rezső, Földes Soma, Gelényi Ernő, Glück Károly, Grób Jenő, Heinrich Sándor, Hoffmann Antal, Heinrich Gyula, Isse-

kutz László dr., Kell Lipót dr., Keresztes Gyula dr., Kneffel Lajos, Laczay István, Maresch Gyula, Mülek Lajos dr., Nikolits Sándor, Neuman Daniel báró, Nikolits Géza, Papp Ferenc, Parecz Béla dr., Persa Péter, Porcia Lajos gróf, Purgly László, Rényi Miklós, Rosenfeld Hermann, Steiner Jakab, Szalay Antal, Szathmáry Mihály, Tenner József, Urbán Iván báró, Urbán Péter báró, Unger Ferenc, Vass Gusztáv, Várhelyi János, Várhelyi László, Vertán István, Verzár István, Velosov Géza dr., Wadowszky Gusztáv, Walder Gyula.

Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentéseit Vertán István igazgató helyettes olvasta föl. Az igazgatósági jelentés a következőképen emlékezik meg az intézet két elhunyt igazgatójáról:

— A súlyos veszteség szomorú érzetével emlékezünk meg igazgatóságunk két tagjának a múlt évben történt gyászos elhunytáról. Friebes Miklóst és Hegedűs Lászlót, intézetünk egyik alapítóját ragadta el körünkől a kirelhetetlen végzet. Mint tisztelt részvényeseink bizalmának letétmánya, mindketten egyaránt elévülhetetlen érdemeket szereztek intézetünk részben megalapozása és másrészt fejlesztése körül kifejtett tevékeny és kötelességtudó munkájukkal, hiven ápolván alapítóink azon hagyományos irányelvét, mely a fokozatos, de alapjában biztos előrehaladást mindenkor fölébe helyezte a kétes értékű, erőltetett sikereknek. Kegyeletesen telidéztek rokonszenves egyéniségük emlékét azon tudatban, hogy hervadhatatlan érdemeik megörökítését tisztelt részvényeseink őszinte sajnálatuk kifejezésével a mai közgyűlés jegyzőkönyvébe iktatni elrendelik.

A háborus esztendő pénzügyi eseményeiről a nagy körültekintéssel és alaposággal megszerkesztett jelentés ezeket mondja:

— A folytonos kamatcsökkenés és a pénz bőséges kínálata közben az év derekán váratlanul tört ki az egész Európát lángba borító háboru, minden anyagi és erkölcsi erőnk a legsúlyosabb megpróbáltatással szolgálatába szegődött. Ennek a jegyében készült mérlegünk eredményeit kétségen kívül a legnagyobb mértékben befolyásolta a hadüzenet első nap-

Jézus meséje.

A csataterre téli este száll...
A keresztúton vén tesztet áll,
Szinehagyott, kopott fa-Krisztus rajta,
Beesett arca, megadó az ajka,
Görnyedt a válla, szeme szomorú
Fején megtépett papirkoszorú.
Áldozta neki jámbor porleányka
S titkon egy nevet szólt a Miatyánba...
A csataterre téli este száll,
Köd sompolyog, havas eső szítál —
Csend. — Ki a napot bús jajjal betöltve
Itt járt a vész: most elcsúszott a völgybe...
Roskadó vállai, véres, rongy ruhában
Egy ifju vitez vánszorog magában,
Minden lépte hulló verbe kerül —
Sohajt, megáll, tévován néz körül:
„Hova jutottam — dörmögi — hova?
A köztözhely arra volt tova.
Atkozott köd, nincs célpont, mincs határ!
Eh, pihenjük, hisz, úgysé bírom már —
S a hora omlik szegény, táradt teste. —
— És lejjebb egyre lejjebb szál az este...
A katona megfészkeledik nyögve
Az ólmos jégpáncélú viselő rögbe,
Arcán egy-egy tüzes rozsa hevül:
„Cudar dolog így veszni egyedül
Sebtől és fagytól, távol a hazámtól,
A szeretémtől, a szülőanyámtól.
Hogy ég veszett goiyoja! s verzik egyre,
S miatka tutottam volna magas hegyre

A telekzet mellemből úgy kiált —
Hejh, anyám, édesanyám — így kiált —
Ha megegyeszer ott volnék közeledben
Nehéz fejem könnyű, meleg kezében:
Hogy megágyazzal, hogy megsimogatnál,
Szár az ajkamnak hűset inni adnál,
Lagy hangod hozzám száz jó szóval szólna:
Meghálni úgy, de könnyebb is volna...
...No, nezd csak, ki az itt fölöttem epp?
Dicsertessék! egy Krisztuskep —
„Segíts, Uram — dűnyögi csendesen —
Sír az anyám és vár a kedvesem.
Ládd-e, szenvedek én is, sebem éget
Mint amikor megtesztettek téged...“
— Kóvátygo álmok suhannak szemére,
Imára csuklott, dermedő kezére...

Mely csend. — Egyre sürűbben hull a hó:
Titoktartó, lágy egy takaro —

S a Krisztuskepnek testett gloriája
Most eleven fényt szór Isten tiára:
Tündökleni kezd Jézus arculatja,
Ajka új kinok mosolyát mutatja.
Het bús sebe lassan verezni kezd,
Fájdalma alatt reszket a kereszt...
S a tesztületről nesztelen lelép
A szomorú, halovány Krisztuskep,
Lehajlik a nyögdecseleő legényre,
A sátorponyvát rávonja szegényre,
A haját homlokáról elsimítja,
A borjut teje alá igazítja,

S mig örök búban vonaglik a szája
Száz jó szóval beszélni kezd hozzája:
„Édes fiacskám, lásd nálad vagyok,
Meleg szereimem fölűbed ragyog.
Úgy-e már nem fáj, úgy-e már nem érzik,
Artatlan sebed többé nem vérzik?
Csitt, csendesen, aludj, fiam, aludj!
Mesélek én, hogy szenderegni tudj:
Emlékszel? egy vasárnap nem is régen
Sugaras naptény kacagott az egen —
A bazsarózsán sárga lepke ringott,
Kalapod mellé tűztél rozsmaringot,
A legben zúgtak a mischarangok —
Hej, te mennyire vártad ezt a hangot!
Be is fordultál a szobába nyomba:
„Édesanyám, most megyek a templomba.“
— A Takácsék kertsövénye megett
Egy kicsi teher szoknya übegett...
S te átalszóltál halkal, forró hangon:
„Adj egy szál rózsát Erzsike galambom!“
Kis keze átnyúlt a sövény falán,
Ki volt pirosabb: a rózsá? — a lány?
És hogy a misen az orgona zengett
Szívedben áhitattal töderengett:
Hogy az az angyal ott az oltárképen
Mint az Erzsike arca olyan éppen...
S emlékszel-e szent nyári hajnalokra?
Az egen pirkad lángolva, lobogva,
Tüzes istenként bukkan föl a nap.
A kassa tege sísteregve kap
A búzába az áldottba, kőverbe.
Ütemes, mély dal muzsikál a verbe,

jaiban életbeléptetett halasztási szabályrendelet, mely hivatva van a jogok és köteleességek korlátozásával a közgazdasági életet fenntartani és nagymérvű megrázkódtatásoktól megóvni. Jóleső érzéssel jelentjük, hogy a moratórium kedvezményeit szükségszerű esetekben vették igénybe, nagyobbára csak hadbavonult üzletheink, melynek bizonyosságát utalunk alig lényegesen szaporodott hátralékos jelzálog kölcsönkamataink összegére, valamint arra, hogy a központ váltótárca átladáka szám szerint 6 százaléka, a széjjeltagoltabb ellentelével dolgozó fiókjaink váltótárca átladáka 14 százaléka, együtvéve pedig egész összegében átladáka 9 százaléka maradt az év végéig meghosszabbítottan. Olyan kis összeg ez, melynek elmaradt jövedelme befolyásolja bár üzleti eredményünket, mégis kedvező világításba tünteti fel egyrészt tárcáállományunk gondosan kezelt bonitását, másrészt hiteit igénylő teleink készséggel elismert rendszerető köteleességét.

A kölcsönöket igénybe vevők nehéz helyzetével számolva az év második felében a megengedett minimális törlesztési részletek betartását nemcsak nem sürgettük, de attól teljesen el is tekintettünk, mely tényünk hathatós támogatást nyert úgy az osztrák-magyar bank helybeli fiókja, valamint a hiteit nyújtó budapesti elsőrangú intézetek halásan tapasztalt és köszönetünkkel fogadott előzékeny készségében, mellyel korábbi összeköttetéseinket változatlan formában fenntartani szívesek voltak. Az ország teljesítő képességét erős próba elé állító, de várakozáson felül fényesen sikerült hadi kölcsön kötvény kibocsátásában tevékenyen vettünk részt és üzleteink részéről nagyobbára a betétálladék terhére 3.132.300 korona névértékű kötvény jegyzését elősegítettük és lehetővé tettük. E kötvények lombard mentesítése állandó gondoskodásunk tárgyát képezvén, a legsikeresebben halad előre. Betétálladéknak némi csökkenésével a tőke gyűjtésre legkevésbé sem alkalmas idők nyomait csak látszólagosan viseli. Lényegében azonban a hadikölcsön kötvények kifizetésére eső tekinté-

lyes összeg betudásával fokozatos emelkedésben van dacára annak, hogy az immár fél éve fennálló moratórium tartamán egyetlen méltánylást érdemlő esetben sem éltünk a halasztási szabályrendeletben lefektetett, a betét kifizetéseket korlátozó jogainkkal, hanem ellenkezőleg igyekeztünk ügyfeleinknek minden alkalommal és állandóan a betéthez való hozzájutást a kölcsönösen megalapított felmondási idő előtt is azonnal lehetővé tenni.

A nyereség felosztásáról az igazgatóság az alábbi javaslatot terjesztette elő:

— Mérlegünk szerint múlt évi nyereségünk 425.618 kor. tesz ki, mihez hozzáadva a múlt évről áthozott 70.193 kor. 1 fill. Összesen 495.811 kor. 1 fillér áll a tisztelt közgyűlés rendelkezésére, mely összeg mikénti felosztására vonatkozólag javasoljuk, hogy: a) 10.000 drb. részvény után 5% kamat fejében darabonként 20 kor. összesen 200.000 kor. fizetessék ki és az ezen összeg, valamint a múlt évről áthozott 70.193 kor. 1 fill. levonása után fennmaradt nyereségből b) az igazgatóság jutalékára 22.561 kor. 80 fillér, c) a felügyelő-bizottság tiszteletdíjára 7.200 kor., d) felülosztalékul részvényenként 20 kor., vagyis az osztaléknak 40 koronára való kiegészítésére 200.000 kor. fordítsanak, e) az 1915. évi veszteség és nyereség számlára pedig a még fennmaradó összeg 66.049 kor. 21 fillér átvitessék.

A közgyűlés az összes javaslatokat elfogadta és a felmentvényeket megadta. Ezután Zselenski Róbert gróf elnök elrendelte két igazgatósági tagnak öt évre és a felügyelő-bizottságnak három évre terjedő mandátummal megválasztását. A szavazatszedő-bizottság elnökének, Kelt Lipót dr.-nak bejelentéséből kitént, hogy a részvényesek igazgatósági tagokká Bohus Zsigmond báró 1448 és Baross Lajos dr. 1558 szavazattal választották meg. Bohus báró nem szavazott önmagára. A felügyelő-bizottságot 1558 szavazattal így választották meg: Dallosi-Nagy Lajos dr., elnök. Dániel Endre, Szathmáry János, Boros Beni dr., póttag.

A közgyűlés ezután Zselenski Róbert gróf elnök elnöklésével véget ért.

Az Aradi Közgazdasági Bank.

Az Aradi Közgazdasági Bank közgyűlésén szintén szép számmal jelentek meg a részvényesek, akik minden alkalmat felhasználáltak, hogy nagy elismerésüket és hálájukat tolmácsolják az igazgatóságnak, Kenedi Ervin vezérigazgatónak és a tisztviselői karnak.

A közgyűlést Sármezey Endre igazgatósági elnök nyitotta meg, üdvözölve a megjelent részvényeseket a Ungár Ferencet, az Osztrák-Magyar Bank aradi fiókiának főnökét megállapítva, hogy a közgyűlést szabályszerűen egybehívták és meghírdették. Az intézet pénztáráról letétbe helyeztek 2107 részvényt, a közgyűlés megnyitása megjelent 24 részvényes 1083 szavazattal. A jegyzőkönyv vezetésére az elnök Bogdán Virgil dr. intézeti ügyvezető, annak hitelesítésére Nikolics Géza és Schaller Richard részvényeseket kéri fel. Ezután ismerteti az elmúlt válságos üzleti évet, kiemelve, hogy a kemény erőpróbát az intézet fényesen megálta. A mérleg fontosabb adatainak felsorolása következik ezután, amelyek közül különösen jelentős, hogy az intézet a háborús veszteségek leírására létesítendő külön tartalékalap számlájára huszezer koronát írt.

Kenedi Ervin vezérigazgató olvasta fel ezután az igazgatóság évi jelentését.

— A múlt évi pénzügyi eseményeinek ismertetését, — mondotta — bar. pénzügyi szem-

pontokkal összefüggésben vannak, feleslegesnek tartjuk előadni, mert azok sokkal mélyrehatóbb nyomokat fognak hagyni, semhogy egy évi jelentés keretén belül méltatni lehessen őket.

A gazdasági események megbeszélése során felemlíti a jelentés, hogy a megye termése igen gyenge volt és a kedvezőtlen időjárás a szőlők hozamát is megnyirbálta.

A háborús gazdasági eseményekről a következőket mondja a jelentés:

— Az augusztus hó elsején elrendelt általános moratórium a hiteléletet egy új, eddig mindnyájunk előtt ismeretlen mederbe terelte; óvatos üzletvitelünk és főleg már intézetünk megalapítása óta szigorúan betartott mobilitásunk folytán azonban a legnehezebb időkben is tetemes készpénzkészlet felett rendelkezünk. Ezen mobilitásunk különösen a hat százalékos hadikölcsön kibocsátása, illetve befizetése alkalmával éreztette jótékony hatását, amidőn üzleteink több mint 200 ezer korona összegű jegyzéseit korlátozás nélkül, egyszerre könnyen fizethettük be. Hazafias köteleességet válltunk teljesíteni, amikor a hadikölcsönből értékpapírjaink részére 50.000 koronát jegyeztünk. Ez alkalommal is örömmel jelenthetjük, hogy a visszleszámitoló pénzüzetek részéről a legnagyobb előzékenységgel volt részünk és ezért a bizalomért az illető intézeteknek, elsősorban pedig az Osztrák-Magyar Bank aradi fiókjainak feladata magasztalan álló vezetésének őszinte köszönetünket és hálás elismerésünket fejezzük ki. Váltóadósaink nagyrésze rendezési kötelezettségének — amennyire ez a viszonyokhoz képest lehetséges volt — megfelelt, sőt töketörlesztések is gyakoriak voltak.

Végül a 115.895 korona 97 fillér tiszta nyereség felosztására nézve tette a vezérigazgató a következő javaslatot:

A múlt évi 17.861 korona 35 fillér elővézetés levonása után fennmaradó 98.034 korona 62 fillérből fordítsanak az alapszabályok 64. §-a rendelkezése szerint a) 10 százalék a tartalékalap gyarapítására K 9.803,46 b) 10 százalék az igazgatóság jutalékára K 9.803,46, c) 4 százalék a vezérigazgató és a tisztviselők jutalékára K 3.921,38, összesen 23.528 K 30 f. 6000 db. részvényünk osztalékára K 9. — K 54.000 K. A felügyelő-bizottság tiszteletdíjára 2.000 K. 6000 db. osztalék-szelvény nyugtábjegyére 312 K. Háborús veszteségek leírására létesítendő külön tartalék-alapszámlára 20.000 K, valamint a jövő esztendői veszteség és nyereség-számlára vitessék át 16.055 K 67 f. Összesen 115.895 K 97 f.

A múlt évi eredményének felosztására vonatkozó javaslatunk megtételénél a közel jövő bizonytalanságát, ugyancsak a pénzügyi kormány, valamint a fővárosi pénzüzeteknek az osztalék általános reduktója tekintetében elfoglalt álláspontját tartjuk szem előtt, midőn az 1913. évi 11 koronás osztalékkal szemben, a jelen alkalommal részvényenként 9 — korona osztalék fizetését irányozzuk elő. Ugy véljük, hogy ezen eljárás lehetővé tesszük az esetleg beálló háborús veszteségeknek a létesítendő külön tartalékalapból való leírását és kérjük a t. közgyűlést, hogy ehhez képest mondja ki határozatilag, miszerint részvényeink 8. számú szelvényei 1915. március hó 1-től kezdve intézetünk pénztárára, vagy Budapesten a Pesti Magyar Kereskedelmi Banknál darabonként 9 koronával beváltassanak.

Végül részvétellel emlékezik meg az évi jelentés Bohus László báró és Steinitzer József választmányi tagok elhunytáról és indítványozza, hogy a közgyűlés emlékezeti jegyzőkönyvileg örökítse meg.

A szív öröme szilaj, torró, zengő:
Hogy megáldott a josagos Teremtő!
Ügy-e, ügy-e szép volt e kicsiny élet?
Tavas derűje szült dalolva véled.
Es hogy a napod éjbe mult felettéd:
Te elvegeztéd: szerettel s szerettek!...
Aludjál: a te álmod ébredes,
Te emulasod zsendő vetés,
Aludj, aludj: te vagy az áldott búza
Ki a földet arannyal koszorúzza.
Kincses vetőmag a te drága véred
Ki százezer kalaszban újra éled.
Te vagy az üdv, te vagy az áldás
Te vagy a beke, a megváltás.
Huro csillag, ki multaban ragyog.
Nepek halottja: véled egy vagyok!

A nap birkózik zord felhősereggel,
A csatát erre födereng a reggel.
A krisztuskep bús távolokba néz,
Lábatát a szik egy itju vitéz:
A borjú teje alá igazítva,
Szöghaja homlokarol kisimítva,
Testet betakargatja veres ponyva,
Két hideg keze imádságra fonva. —
A hofuvas felig belepte már,
S hogy rajalejt az első napsugár:
Arca mosolygós, szelíd szomorú...
Mellen egy tépett papirkoszorú...

Grallertné Maritni Hilda.

A részvényesek háláját és elismerését Czukor László tolmácsolta meleg szavakkal s indítványára a közgyűlés az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentését egyhangulag tudomásul vette s az igazgatóságnak, a vezérigazgatónak, a felügyelő-bizottságnak, valamint a tisztviselői karnak köszönetét fejezte ki.

Az alapszabályok szerint az új igazgatóság és választmány megválasztására került volna a sor, Wermes Jenő részvényes azonban szép szavakkal fejtette ki, hogy az igazgatóság a részvényesek bizalmának a legnagyobb mértékben megfelelt s indítványozta, hogy a közgyűlés egyhangulag a régi funkcionáriusokat, a megüresedett választmányi tagsági helyre pedig Szerényi Gázt válassza meg. A közgyűlés az indítványt egyhangú lelkesedéssel fogadta el, mire Sármezey elnök a gyűlést a részvényesek közepette bezárta.

A közgyűlésen jelen voltak: Keszler Károly Gutzjahr Mihály, Hámory László dr., Sármezey Endre, Senk Ferencz, Szabó Albert, Kenedy Ervin, Bogdán Virgil dr., Hendl József, Ipolyi Keller Iván, Unger Ferencz, Grób Jenő, Vemes Jenő, Hemmen János dr. Hönig Frigyes, Csóty János, Czukor László, Klein Sándor, Prokopetz Emil, Moskovitz Izidor, Schaeffer Richard, Perlmutter Ignác, Nagy Ignác, Múlek Lajos dr. D. Szabó Mihály, Hunyady József, Vidor Sándor, Strasser Győző, Szűcs F. Vilmos, Nikolets Géza, Rosenfeld Herman, Erdős Pál, Holländer Emil, Riesz Máttyás, Menráth Lajos, Holoz Antal dr.

Az Aradi Kereskedelmi Bank.

Részvényeseinek élénk érdeklődése mellett nyitotta meg az Aradi Kereskedelmi Bank közgyűlését. Ortutay Gyula alelnök, aki tartalékos főhadnagyi egyenruhában jelent meg a részvényesek között, akik őszinte elismeréssel adóztak a fiatal intézet helyes vezetéséért az igazgatóságnak, felügyelő-bizottságnak és tisztviselői karnak. A közgyűlés folyama alatt kifejezést is adtak annak az igazán köszönetet érdemlő tevékenységnek, amellyel az intézet ügyeit nehéz körülmények között nemcsak kifogástalanul, hanem eredményesen is vezette Weissenburger Nándor vezérigazgató.

Az elnök, Ortutay Gyula bejelentette, hogy 30 részvényes 2176 szavazatra jogosultan vesz részt a közgyűlésen, amelynek jegyzőkönyvét Csiky Ödön dr. vezette és Riesz Máttyás és Hoffmann Antal részvényesek hitelesítették.

Az igazgatóság szabatos és minden kérdést megvilágító jelentését Weissenburger Nándor vezérigazgató olvasta föl, aki az intézet háborus üzletmenetéről így emlékezett meg:

— Akcióképességünket nagy mértékben fokozta mobilitásunk, melyre mindig a legnagyobb gondot fordítottuk, s amely irányító elv kihelyezéseink anyagában és formáiban teljesen érvényesült is.

A háborúval összefüggő gazdasági események közül különösen a moratóriumot emlíjük fel, mellyel üzletfeleink igen nagy mértékben éltek olyannyira, hogy váltóállományunk 15 százaléka s jelzálogkölcson állományunk 20 százaléka maradt rendezetlen, miáltal a kamathátralék összege tetemesen felszaporodott. Hogy üzletfeleink, — kik ma is nagyobb részt gázdából állanak, — a moratóriummal ily mértékben éltek, azt nagyban befolyásolta az utolsó évi nagyon silány termés. Gondos elővigyázatosságunk célszerűnek vélte, hogy ezen jelentékeny kamat és annuitáshátralékok a mérleg aktívái közé fel ne vétessenek, ami természetesen a jövedelmet nagyban befolyásolta. Mindazonáltal az elért tiszta nyereség lehetővé teszi, hogy 5000 koronának a rendes tartalék alapba, 20.000 koronának a veszteségi tartalék alapba való helyezése mellett, 7 korona osztalék fizet-

tését hozhatjuk javaslatba. 1915. évi mérlegünk nyereség felosztásakor feltétlen figyelemmel leszünk ezen kisebb osztalékra s ügykezni fogunk, — ha csak módunkban lesz — tisztelet részvényeseinket ezen kisebb osztalékért kárpótolni.

A nyereség felosztásáról az igazgató az ezeket javasolta:

— Az 1914. mérleg szerinti tiszta nyereség a múlt évi 6656-08 korona elővezetésével együtt K. 77 496-68 melynek felosztását következőkép javasoljuk: 1. A tartalék alapra az alapszabályok 115. §-a szerint elrendelendő 5 százalékos vagyis 3542-08 korona helyett K. 5,000— 2. Esetleges veszteségek fedezésére egy veszteségi alap létesítésére 20.000 K. 3. 5000 darab részvény osztaléka á 7 korona 35 000 K. 4. Igazgatóság jutalékára 12 százalékos 8.500-87 5. Felügyelő-bizottság fizetésére 1.500 K. 6. Vezérigazgató jutalékára 2 százalékos 1.416-81 K. 7. Tisztviselők jutalékára 2 százalékos 1.416-81 K. 8. 1915. évi eredmény számlára vitessék át 46.62-19 K.

Végül bejelentette az igazgatóság, hogy a világháború, az intézet egy igazgatósági tagját és egy felügyelő-bizottsági tagját, továbbá az egész tisztikart fegyverbe szölyította. Klein József ur az intézetnek előbb felügyelő-bizottsági tagja, utóbb pedig pénztárnoka, katonai szolgálatának teljesítése közben szerzett, ragályos betegsége következtében elhunyt. Az elhunyt intézetünk alapításában tevékeny részt vett, s azóta intézetünk érdekeit haláláig a legnagyobb lelkesedéssel, odaadással s ritka agilitással szolgálta. Emlékét mindig kegyelettel fogjuk megőrizni. Az igazgatóság két tagja: Mahler Mihály és ifjú Mahler György, továbbá Kaufmann Sándor, felügyelő-bizottsági tag mandátumokról lemondtak.

A részvényesek nevében Múlek Lajos dr. fejezte ki elismerését a minden szölyítés és hozzáadás nélkül szerkesztett jelentésért, amelyből látják, hogy az igazgatóság és a buzgó vezérigazgató kielégítették a részvényesek érdekeit, az ügyfeleket és gondoltak az intézet jövőjének biztosítására. Ugy az igazgatóságnak, mint a felügyelőbizottságnak, a vezérigazgatónak és a tisztviselőknek őszintén halás köszönetet mond.

Ezután Wandracsek Ignác részvényes indítványára a felügyelő bizottságba 3 évre megválasztották Berzsény Bélát, Braun Ferencet, Gantner Dórit és Embey Gyula dr.-t.

A közgyűlésen jelen voltak: Ortutay Gyula, Ortutay Lajos, Wandracsek Ignác, Márton Jakab, Lieker Viktor, Riesz Máttyás, Angele Máttyás, Berzsény Béla, Csiky Ödön dr., Braun Ferenc, Mahler Ádám, Sági Henrik, Weissenburger Nándor, Gantner János, Múlek Lajos dr., Hoffmann Antal, Lázár Zóárd dr., Somló Ármán dr., Berta Béla, Embey Gyula dr., Martits János, Wermes Károly és Grallert Rezső részvényesek.

A közgyűlést igazgatósági ülés követte, a melyen az alapszabályok 37. szakasza adta jogával élve az igazgatóság tagjai sorába hívta meg Vojtek Alajos drogéria tulajdonos és szölyónagybirtokost.

ÉRDEKES IDEGENEK.

Az orosz nő.

A háború kitörése után néhány nappal tűnt fel... A szöly teljes értelmében feltűnt, a ragyogó esti korszón, a csillogó moziban, vagy a kávéházi meiszott tükör alatt: feltűnt pompás termelével, amely az Anadyomené modelljéül szolgálhat, feltűnt elegáns, rendkívül apart toaletti jeivel, amelyek remekei a szabóművészetnek, mesés ékszereivel, melyeknél csak szemel ragyogtak jobban... Utána fordult a korszón, megcsodálni a pompás alakot, a törékeny taillé-t, a formás cipőcskéket, a formákat, amelyeket oly igézőleg tud rejtetni néha a ruha s — last, not least — a butont, azt a briliáns butont... A színházban eltérítette a színpadtól a látszóveket, kávéházban minden szem feléje szegeződött, s volt a meiz igazi szenzációja: az elegáns, a fess nő, a csodás ékszerek nője, a ragyogó fekete szemű nő — az „orosz nő”.

Az „orosz nő”: így hívják őt Aradon. A korszón egymást figyelemztetik az emberek: „Itt ment el az orosz nő!” A moziban végig fut az izgalom: „Az orosz nő az első földszinti páholyban ül”. Csendes kávéházak esti óráinak nyugalmát megzavarja a híradás: „Az orosz nő a Keresztben van”...

Ahol megjelenik, mint a mágnes vonzza magára a tekinteteket... Őt nézik, róla beszélnek, vitatkoznak, „na, ne nézzünk oda, az olyan mu-csai” — mondják s nézik tovább, hogy emeli a poharat, hová téved tekintete, hogy olvad fel a cigányzenében, vajon mit mondhat, min nevethet most, mit gondol a „hercegnő”... Szóval akárhol van, akárhová megy, akárhol megjelenik: feltűnik.

Feltűnik, noha nincs rajta, benne, viselkedésében semmi feltűnő. Diszkrét és finom, aki társaságán kívül még csak nem is lát semmit; előtte, mellette és oldalt, a sok reá szegeződő tekintet, a diszkrét bámuló és lihegve imádó: mind levegő, amelyen keresztül néz, nem vesz észre. Számtalan megfigyelője tapasztalhatta ezt, még a hírnek legártatlanabb fajtáját sem üzi, szemel sem ereszkednek párbajba. Nem ő a feltűnő, nem a viselkedése, hanem valahogy a miliő az, ami elűt tőle, az aradi színek. Ami feltűnő, az nem az öltözete, elegáns és izléses, a „grande dame robe”-ja, — amilyenek valaha szép tavaszi napokon az Unter den Linden hársai alatt csillogtak, a hopegarteni derby-napon, vagy a finom és exkluzív Bokum strandján — hanem valahogy az aradi korszón szölykül el mellette, valahogy az aradi kávéház kopott bársonyától kíváncsodik az el...

Megjelenése perocótól izgatta az aradiak kíváncsiságát: kicsoda ő, honnan való, hogy jött Aradra, miért ép Aradra? S szölyalt a kombinációk: leMBERGI menekült, milliomos leány, aztán megint; zagrabi nő, egy gróf katonatiszt menyaszonya. Táncozó, mondották mások, aki Oroszországból menekült haza, vagy: orosz hercegnő, akinek magyar vőlegénye van.

— Dehogy — mondja nevetve — dehogy mondok egy szölyt is! Nem akarok újságban szerepelni.

— Őh, ugy is hallottam már, hogy mit beszélnek. Hogy táncosnő vagyok, vagy hercegnő meg tudja isten még mit. Hogy ép azért én cáfoljam meg? Miért? Engem nem érdekel, hogy mit beszél rólam a — hogy is mondják csak — a publikum...

Felnevet s piros ajkai közül villogóan fehér lenek ki fogai. Valami kedves és érdekes idegen akcentus vegyül abba, ahogy magyarul beszél a néha szinte önkéntelenül tolu ajkaira német, francia, vagy angol szöly.

— De inkább beszéljünk másról. Valami érdekesebb témáról, csak ne rólam. Már idegessé tesz. Az utcán hallom mellettem, „az orosz nő, az orosz nő.” Két-három kis lány mindig megjegyzi: „Jaj de édes, jaj de ouki.” A multkor az üzletben egy hölgy bemutatkozott nekem, hogy már olyan régen meg akart ismerkedni s hogy már nem vár tovább. Már nem is járok emiat sehová. Aztán a rengeteg levél, amit kapok, nével és név nélkül. Jaj csak már elmehetnék, el innét valahová, ahol nem bámulnak egy rám, ahol észre sem vesznek. Azt hiszem nemsokára el is megyek innen.

Az ARADI KOZLONY telefonszámai:

Szerkesztőség (éjjel-nappal)	— 337
Szerkesztőség csak éjjel használható	
mellékállomás	— — — — — 151
Kiadóhivatal és hirdetés osztály	— — — — — 151
Nyomda	— — — — — 151

— Hogy hogy kerültünk ide? Moszkvából minden évben két-három hónapra fürdőbe szoktunk menni nyámmal. Fürdőben voltunk akkor is, amikor a háború kitört. *En is, az édes anyám is magyar állampolgárok vagyunk* s ezért nem mertünk visszamenni Moszkvába. Elhatároztuk, hogy Magyarországra jövünk. Jézus Mária micsoda kiszívódás volt, míg Odenbergnél átvergődöttünk a határon. Az utlevelünk orosz volt, Oroszországba is szölt s mi Budapestre akartunk menni. Csak nagy-n-hezen magyarázhattuk meg, hogy mi magyar állampolgárok vagyunk. Aztán Budapesten voltunk egy pár napig, amíg anyámnak egy régi ismerőse írt és ide hívott bennünket Aradra.

— Előtt tizenhat évvel kerültem ki Oroszországba, hat éves koromban. A nővérem ott volt férjével s amikor apám meghalt — addig Budapesten laktunk — hozzá költöztünk.

— Igen, birtokunk van Moszkva mellett. De megígérte, hogy nem beszélünk rólam, valami más témát, valami érdekesebbet...

— Igen, szoktam levelet kapni a nővéremtől. Azt írja, hogy Moszkvában a rendező élet folyik, a színházak nyitva, koncertek, szóval minden a régi. Csak egyszer írt valami érdekességet: bérkosin ment valahová s az imsik hátra fordulva egy-

szerre csak a háborúról kezdett beszélni: „Most harcolni kell nekünk — mondotta — és vérezni. De majd meglássák az urak, ha vége lesz a háborúnak, mi tesszük ám le a fegyvert.” Orosz nyelven levelezünk, de sokszor előfordult, hogy néhány sort magyarul írt, bizonyára valami érdekességet, de a cenzor áthúzta, jó vastagon, úgy, hogy nem lehetett elolvasni.

— Őh nekem nagyon kellemetlen, már nagyon szeretném, ha haza mehetnék. A rendőrség ugyan már nem zaklat, mint első időben, de még is... Először nem kaphatunk pénzt hazulról. Egy rubelt sem küldhetnek, mert szigorúan tilos, börtönnel büntetik. Így Olaszországból, Rómából kapunk a nővérem sógortól havonta ötszáz koronát, de az olyan kevés, annyi mindenről le kell mondani... Előszörban is mi nyárra jöttünk el hazulról, velem csupán nyári, őszi holmi van. Ha már tavasz volna, de így... folyton abban a kétkosztümben. De már megint rólam van szó, valami másról, másról...

— Hát tudja mit, itt van a naplóm, abban megtalál mindent.

Kék fedelű füzet, karakterisztikus, határozott, energikus írás s csupa-csupa — egyrül betű, oroszul az egész. De a fedelén még is három olvasható szó: *Charlotte Eugénie Weiser*.

Az aradi piac tömegvásárlói.

— A közönség védelme. — Az erélyes rendőrhadnagy. —

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, február 27.

Több család köréből panasszal fordultak hozzánk amiatt, hogy az élelmiszereket és a baromfiakat szokatlanul nagy mértékben vásárolják össze egyes élelmiszereszek és Arad polgársága elől elvonva, más városok lakosságának juttatják a most különös fontossággal bíró eledelet. A panaszadók ama nézetüknek adtak kifejezést, hogy ezeket az élelmiszereket szállítókat el kellene tiltani a piacról, vagy pedig a háború tartamára meg kellene tiltani, hogy Aradról élelmiszereket kivihessenek. Erre egyébként több vidéki városban van immár példa. Számos olyan vármegyében, ahol kormánybiztosok székelnek, a kormánybiztos rendeletileg tiltotta meg az élelmiszerek kivitelét. Ilyen helyeken még kormányhatósági jóváhagyás se szükséges a radikális intézkedés életbeléptetésére. Aradon a városi közgyűlésnek állana jogában ilyen határozatot hozni; ezt azonban a belügyminisztériumhoz kell fölterjesztetni, aki valószínűleg csak hónapok múlva fog dönteni a kérdés fölött.

E fontos ügyben kérdést intéztünk Moldován Ödönrendőrhadnagyhoz, aki a piacot ellenőrzi és aki nagy gondnal és ambícióval intézi a piac ügyeit. A rendőrhadnagy a következő érdekes kijelentéseket tette:

— Az élelmiszer szállítók működése fölöttlenül káros Arad fogyasztó közönségére nézve. Gyakran sok vidéki kereskedő is fölkeresi Arad piacait és Erdélyből, de néha a Dunántul városaiából is láthatók itt élelmiszer vásárlók, akik aztán fölverik a piaci árakat és tömegszámra viszik el tőlünk a szárnyasokat. *En minden lehetőséget elkövetek, hogy ezt megakadályozzam.* Elismerem, hogy írott szabályok nincsenek erre, de a közönség érdeke mindennél fontosabb ennél s én a közéletmegvédése céljából, gyakran egyszerűen megtiltom ezeknek a kereskedőknek, hogy a

mi piacainkon nagy tömegben vásároljanak s a cikkeket exportálják. Különösen a nem helybeli kereskedőkkel szemben szoktam így föllépni. Egy-egy piac alkalmával megállapítom, hogy a kirakott árak elegendők-e a helyi közönség igényeinek kielégítésére. Ha úgy látom, hogy nincs fölösleg, akkor nem engedem meg a szállítókereskedőknek a tömeges vásárlást. Ha van némi fölösleg, akkor azt megvehetik. Mindig megkülönböztetem azonban azokat a vidéki családanyákat (leginkább a pályadörök feleségeit) akik 8-10 napra való élelmet vesznek itt; ezeket nem akadályozom meg a vásárlásban. Az a vélemény, hogy a más városbeli közönség gyomrájánál fontosabb Arad polgárságának élelmezése és a nagy cél érdekében megbocsáthatók az apróbb szabálytalanságok. Nem hiszem, hogy volna aradi polgár, aki engem ezért elítél. Egyszer ugyan már megfenyegettek engem ezért az „önkénteskedésemért” — amint egy ügyvéd mondta. Egy aradi tojáskereskedőnek egyszer a piacon megmondtam, hogy ne vegye el az aradi közönség elől a tojást és ne idézzen elő nagy áremelkedést. Másnap aztán fölküldötte hozzám az ügyvédjét és ő megfenyegetett, hogy följelent. Hát jelentsem föl. Most háborúban vagyunk és mindenkinek lejtőbb kötelessége az, hogy városa polgárságát közmegegedésre szolgálja ki. Eme szigor dacára is megtörténik azonban olykor-olykor, hogy a vidéki szállítók mégis tudnak vásárolni a piacon. Ez akkor történhetik meg, amikor én a hentesekhez és a lisztesekhez bemegyek. Azonban gondoskodtam már róla, hogy ez is elkerülhető legyen. Egy nagyon értelmes rendőrmestert vettem magam mellé és mindenre kioktattam, tehát rövid távollétem alatt is rend lesz a piacon.

Azra a kérdésre, hogy a kivitel eltiltása megoldandó-e a bajokat teljesen, ezt felelte Moldován:

— Nem hiszem. Ha Aradról nem szabad volna kivinni az árut, akkor kimenének a falvakba és ott szednék össze az élelmiszereket.

Aradi gyarmatos Dar-es-Salaamban.

(Élet a világtól elzárt német birtokon.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, február 27.

A háborúból bennünket csak az európai események érdekelnek közvetlenül: az északi harotér, ahol az oroszokkal folytatunk gázási küzdelmet, a déli, ahol az alattomos szerbeket éri büntetés, a nyugati, ahol vagy szövetségeseink mutatja meg csodálatos erejét összefogott ellenségeinek és talán még a tenger, amelyen grandiozus gyűrűvel fojtogatja Angliát a német buvárhajók blokádja. Gyarmataink nincsenek és így a gyarmatokon-messze Ázsiában, Afrikában folytatott harcok iránt csak igen halvány érdeklődés mutatkozik.

Pedig a háború véres, hősi és ragyogó történetének nem jelentéktelen lapjai azok, amelyek a német gyarmatok harcáról szólnak. Elszakítva minden segélyforrástól, összevontatástól, csodálatos kitartással küzdenek az afrikai partokon megtelepedett német gyarmatosok az angolok által fölbérelt hadak, négerk, Indiából szállított szikk és gurkha katonák ellen. Nincs út, nincs mód, amely segítséget, tegyvereket, lőszereket juttathasson a derék gyarmatosokhoz, még híreket sem adhatnak magukról. De harcolnak és Németországban, otthon tudják, hogy az elszigetelt gyarmatosok, a háború igazi robizonjai megállják a helyüket.

A legnagyobb afrikai német gyarmatok egyikének sorsa pedig Aradot is közelebből érdekelheti, mert az indiai ocsám bullamától mosott gyarmaton: Dar-es-Salaamban egy aradi ember is gazdálkodott és harcolt most második hazájáért: Salgó József, Salgó Pál aradi biztosítási titkár livére.

Körülbelül egy év előtt látogatott haza a keletafrikai gyarmatról Salgó József, mint azt akkor az Aradi Közlöny meg is írta. Tizen-négy év előtt telepedett meg Salgó József és akkor még csak kezdetleges gyarmatos és munkájával egyike volt azoknak, akik Dar-es-Salaamot fölvirágoztatták. Salgó József a német kormány szolgálatában állva fejtett ki buzgó tevékenységet az érdekes és természeti kincsekben gazdag gyarmaton és amikor a múlt évben idehaza járt, elmondotta, hogy még négy évet akar a tropikus éghajlatu gyarmaton szolgálni. Salgó József feleségét, aki megosztotta vele a gyarmatosok romantikus és izgalmas életét, kísérte haza Európába. Salgóné egészségi okokból egy ausztriai fürdőhelyre ment a múlt nyáron, térje pedig visszatért állomáshelyére azzal a szándékkal, hogy később ismét Aradra jön és haza viszi gyarmati otthonukba feleségét is.

Időközben azonban kitört a háború és Salgó József ott rekedt egyedül Dar-es-Salaamban. Nemcsak arra nem volt módja, hogy hazatérjen, hanem a háború hat hónapja óta egyáltalán hírt sem tud adni Aradon tartózkodó feleségének hogyléteről. Mindjárt az angol-német ellenségeskedés kitörése után — amint azt akkor meg is írták — a Pegazus nevű angol cirkáló megjelent a német gyarmat fővárosát elől és a dar-es-salaami szikratáviró állomást elpusztította. Ezzel megszűnt minden összeköttetése a gyarmatnak Németországgal és a Dar-es-Salaamban történő eseményekről csak óriási kerülő utakon a gyarmattal szomszédos semleges birtokokon át jut el Berliumba egy és más hír.

Salgó Józsefné mindent megpróbált, hogy férjéről hírt szerezzen, azonban a berlini gyarmati hivatalban sem adhattak semmiféle felvilágosítást. Oszsz gyarmatokon keresztül csupán arról értesülnek időről időre Berliumban, hogy a Dar-es-Salaamban tartózkodó német alattvalók és tisztviselők közül kik estek el a harcokban. Ezek között Salgó József neve fordult elő és ez a negatív hír megnyugtató sorsa felől: nincs baja a Robinson szigettől lett gyarmaton. A német kormány a dar-es-salaami magyar tisztviselő fizetésének egy részét állandóan és pontosan megküldi Salgónak Aradra.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Szintházi műsor:

Vasárnap délután Lengyelvér, operett. Este Katica, operett.
Hétfő: Katica, operett.
Kedd: Tatárjárás.
Szerda: Ezüst pille, operette.
Csütörtök: Dálibab-utca 7.
Péntek: Helén.
Szombat: Helén.

Katica.

(Gajáry István operettjének bemutatója.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, február 27.

Gajáry István második operettje az első recipéjére készült. Nemesak abban, hogy Bös-kém után most másik nő névvel indul hódító körútra, hanem egyéb tekintetben is: vékony mese, aktuális ötletek, sok tarkaság, még több ének és mindennél több tánc. A színpadon eleven színes sokaság hullámaik, forgolódik, dalol és táncol, dalba szövik a csukaszürke uniformist, a népszerű Berlint, a tangót, az angolokat és az a rosszmájú ember, aki az operette meséjére lenne kíváncsi eltéved az egymásra halmozott táncok, dalok, kuplék utvesztőjében. A szövegben elmaradhatatlan népoperaízlés telenségekről Merei Adolf a töle megszokott tehetséggel gondoskodott.

Az aradi bemutatót pompás, telt ház fogadta és bőven tapsolt a szereplőknek. A címszerep Pataky Vilma volt, aki szép hangját és énektudását szerepe poétikus dalaiban sikerrel juttatta érvényre és sok tapsot kapott. Vezető szerepet kapott az operettben Szabó Mili és megállapítható, hogy fiatal, eleven temperamentuma, ügyes játéka, mindig jobban megnyeri az aradi publikum tetszését. Frissességet, hangulatot visz a színpadra és táncait ma is többször megismételtették. Kis meglepetést okozott Thomay Masa, akit idáig csak jó táncosnőnek ismertek és most kisebb szerepben egészen jól bevált. A férfiak közül Győző, Barics, Polgár és Kertész járulnak hozzá teljes mértékben a sikerhez. A rendezés — Polgár Sándor érdeme — nemcsak gondos, hanem eleven és ügyes is volt. (+)

* A színház hírei. A színi idény egyik legnagyobb szenzációja tölti be a heti műsor egy részét. A Helén zenés énekes vígjáték, Budapestben a Magyar Színházban nap-nap után teljesen zsefolt nézők gyönyörködik e kíváncsi érdekes és minden jelenetében izgalmas vígjátékban, melynek két vezető főszereplője Pataky Vilma és Barics János, akik már az első próbákon a legnagyobb telkesedéssel készültek erre a páratlan nehéz vígjátéki szerepek megjátszására. Mindketten tehetségük és tudásuk legjavát viszik a színpadra, mely biztosítja a színi irodalom e remekműve sikerét. A többi szerepek is mind a társulat elsőrendű tagjai között oszlanak meg. — A Tatárjárás. Kedden fejezte a társulat ezt a kedves operettet, melyben Mogyoróssy kedett szerepét Sz. Rontai Boriska játszta, a többi szerepők Pataky Vilma, Hepesné, Barics, Győző, Varnai stb. — Az Ezüst pille. A Víg-színházban a múlt évi legnagyobb sikerű operettjét szintén felújítja a társulat és így ez a rendkívül mulattató darab teljesen új betanúval (szőrdán), március 3-án kerül színre, melyben az egész énekes személyzet foglalkoztatva van.

* Gar el Hama az Apolló vasárnapi műsorán. (Henny Porten bucsúf lépte.) Tegnap és ma színiestig megtelt a nézőtér előtt került vetítésre az Apolló-színházban az idei film-szezon két legkiválóbb képe. Gar el Hama rejtett alakjának visszatérése ismét felizgatta az idegeket és a diplomás gazember vakmerő gaztettei lebilincselően érdekesek. Az Apolló-színház igazgatóságának horribilis áldozatába került, hogy vasárnapra is itt tartatva ezt a szenzációs képet, de nem akarta az igazgató-

ság, hogy épp az a publikum ne láthassa Gar el Hama újabb folytatását, amely élénk érdeklődéssel viseltetik a detektívdramák iránt. Óriási sikere volt mind a két napon Henny Portennek is. A mártír című színpompás drámában frappánsan érvényesül rayogó művésze. Csodaszép ez a kép, amely épp oly feledhetetlen lesz az Apolló publikuma előtt, mint a többi Henny Porten alakítások. Hétfőn új slágerek kerülnek bemutatásra az Apolló színházban.

* A pénz hatalma. (Susanne Grandais film az Urániában.) A színház a mai vasárnapra is elsőrangú műsort állított össze és slágerül egy rég látott művésznőt, Susanne Grandais képet mutat be. Nemesak a kép témájának érdekes volta, nemesak az értékes

beállítás és cselekmény, de a főszereplő egyénisége hódító bájosága és üdössége, emelk művésziessé ezt a képet. Melegség és közvetlenség, erő és akarás omlik végig Grandais Susanne játékán, mely minden percben jobban és jobban magával ragad és elbájol. Ő a mozi női Paylanderje, ki hódít minden gesztusával, lépésével. A kitűnő nagy kép mellett egy egész sereg kisebb kép is szerepel, mind gyike tökéletes, szép és egész munka. A közönség, mely előszeretettel fogadta mindig az Uránia egy napos műsorait, meg fog győződni, hogy a színház különös gondot és figyelemmel válogatja össze vasárnapi műsorát.

* 1914. Lubacow ostroma, az első magyar háborús film az Urániában.

„Csak illúzió Románia aktivitása.”

— Párisi haditudósítók siettek Bukarestbe. — Nem kell a román parasztnak a háború. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 27.

Francia újságírók inváziója Bukarestben.

A bukaresti „Inainte” csufondárnyágon foglalkozik azzal az új sporttal, amely a következő egyre újabb és újabb terminustól foglalkoztat Románia akciójába lépéséről.

— Párisban — írja az „Inainte” — nyíltan kihirdették, hogy Románia február 15-én akciójába fog lépni. Ennek az volt a következménye, hogy a párisi lapok nagy sietve Bukarestbe küldték tudósítóikat. A „Havas”-ügynökség is kiküldötte haditudósítóját Bukarestbe és ez nem kevésbé volt meglepetve, amikor Romániában a mozgósításnak nyomait se találta.

Mindez pedig a csalódottakkal szemben nagyon lealacsonyító helyzetbe hoz bennünket.

A háborús hangulatnak most új terminust jelentenek be. Azt mondják, hogy a román kormány elhatározta, legkésőbb 5-6 hét múlva tegyveresen intervenálni fog a háborúban. Ezt halljuk szélben-hosszában beszélni. Nagyon szép dolog. A kormány azonban semmit sem határozott el. Ilyen nehéz határozatokat csak koronatanácsos lehetne hozni, amelyen az ország összes politikai erőinek képviselve kellene lenniük.

Olyan komoly politikus nincsen Romániában, aki az utcaszarakra kiállva kiáltaná a világba, hogy mit fog csinálni Románia 5-6 hét múlva. A körülmények ezidőszáig jobban, mint valaha teljes tartózkodásra kényszerítik Romániát. Csak egy pillantást kell a haditérképre vetni, hogy belássuk, mennyi okunk van a bölcs mérséklésre.

Salandra olasz miniszterelnök beszéde is alapos lecke a háborús terminusok kitalálásának. Mindig azt mondjuk, hogy Olaszországgal közös politikát kell követnünk és sohasem gondolunk arra, hogy mi is úgy viselkedjünk, mint Olaszország.

— E hét folyamán — fejezi be cikkét az „Inainte” — izgatásokban nem lesz hiány, (a román lap nyilván Pau tábornok bukaresti látogatására céloz,) de a lakosság úgy a fővárosban, mint az egész országban nyugodtan fog viselkedni és mindazok, akik a jósnaptárak birtokában vannak, új kiadást lesznek kénytelenek megrendelni maguknak.

A román paraszt a háborúról.

Bukarest. Románia egyik nagynevű írója Sadoveanu Mihail interjúszerű cikket írt az „Universal”-ban, mely széles körök érdeklődé-

sét keltette föl, mert bepillantást enged a román parasztember egyszerű észjárásába, melylyel a „ma” nagy eseményeit megítéli. Egy moldovai ősparaszt mondja el benne a gondolatait a „nemzetek csatájáról” keresetlenül, őszintén.

„Kétszer jöttek a moszkoviták — úgy mond — Bukovinába, kétszer üzték ki őket. Én azt hiszem, harmadszor is befognak jönni, ámbar nehéz dolguk van a „németek” művészetével szemben. Nagy művészet az kérem. Géppel ássák az árkat, robbanó sóvényekkel zárják el magukat. Ebbe a művészetbe belepusztulhat a moszkovita.”

Azt hallom, úgy írják az újságok, hogy végül mégis a német fog veszíteni és a török fog fizetni, mint eddig. Ki mondhatná ezt meg? Talán jobb volna, ha a velünk egy vallásu győzne. Az orosz ami segítségünket várja, mint 1877-ben. Csak ne legyen ismét olyan jutalomban résznünk, mint akkoriban! Miért? tudom is én, bár egy a vallásunk, de nagyon sok rosszat tettek velünk a multakban. A hány-szor dolgunk volt velünk, mindig megszaroltak, kiraboltak. És én úgy gondolom, hogyha most azt akarják, hogy gyermekeink életét feláldozzuk nekik, miért nem adják vissza nekünk moldvai földünket? A kis embernek mindig nehéz a dolga. Azt is kívánom magamnak, bár addig verekednének, amíg elmenne a kedvük attól, hogy bennünket bántsanak.

Mégis igaza volt ami jó öreg királyunknak, amikor azt mondta a tanácsban, hogy nem jó a fejünket oda bedugni, ahol a kutyák marakodnak. És azt is mondta, hogy ebben az országban István vajda óta jó katonák voltak és bátran verekedtek hazájukért. A ki most vagy később országunkba betör, az ami ellenségünk. Akkor mind odaugrunk. Így mondta jó öreg királyunk és aztán a földre hajtotta homlokát.

Ezzel véget érnek Sadoveanu érdekes feljegyzései.

Pénzügyi krízis Franciaországban. Gentből jelentik: Megbízható híradás szerint a francia kormány már arra a lépésre szánta el magát, hogy a francia takarékpénztárak pénzkészleteit zár alá vegye. Ez az intézkedés széles körökben elkeseredést szült. (Bud. Tud.)

Kárpátokra vetik az összes orosz seregeket.

— Véres csaták a Dnyeszternél. — Visszavert támadások Sárosban. —

(Hivatalos távirati tudósítás.)

Budapest—Huszt—Bécs, február 27.

Összes erőket a Dnyeszterhez viszik az oroszok.

Huszt: Az oroszok tegnap a toronyai nyergen túl, Galiciában támadtak. A támadást visszavertük, sok foglyot ejtettünk. A Dnyeszternél az oroszok csapatokat vonnak össze és Kelet-Galiciából elvonható minden csapatjukat idevetik.

Budapest. A sajtóhadiszállásról jelentik: Gorlicénél erősebb ütközet volt. Az oroszoknak hadállásaink megkerülését célzó támadását visszavertük és száz oroszot elfogtunk.

Duklanál a kassa-oderbergi vasutért dul a csata.

— Harcok a sárosi háromszögben. —

BUDAPEST. A sajtóhadiszállásról jelentik: Hat nap óta az egész kárpáti fronton nagyjában nyugalom van. A csapatok pihennek, csak kisebb részletharcok folynak. Egy fontos magasiatért elkeseredett vetélykedés folyik. Kitűnően megerősített állásokat foglaltunk el, amelyeken az orosz támadások véresen omlottak össze. Az egész arcvonalon az ellenség térfoglalását meggátoltuk s veszteségeink az oroszokéhoz képest csekélyek.

Az ellenség az ugynevezett sárosi háromszögből kénytelen előretörni.

A tegnapi nap nyugodtan telt el, csupán egy két helyen folyt élénk tűzérsgeli tevékenység.

Három hete folynak azok az elkeseredett harcok, amelyek a duklai szorosnál fejlődtek ki és amelyeknek fontosságát mutatja ezeknek a harcoknak állandó hevessége s elkeseredettsége. Három hét óta dörögnek az ágyúk a makovicai hegyek körül, anélkül, hogy a harcok akármelyike is jelentékenyebb tért nyert volna. Az oroszok igen nagy túlerővel forszírozták az előretörést ezen a vonalon, de minden kísérletük ebben az irányban véres kudarccal vallott. Az orosz támadás célja valószínű a kassa-oderbergi vasut vonalát akarják nyilván birtokukba keríteni, hogy ez által csapat szállításainkat megbénítsák, vagy lehetetlenné tegyék. Ez a törekvésük már most meggyőzően tekinthető, helyzetünk a duklai vonalon olyan, hogy beláthatatlan ideig tudjuk tartani a vonalat az orosz erők ellen.

Az orosz támadás annak idején a Dukla-szorostól a Ladomér patak völgyén dél felé indult meg. Ezen a ponton Felső-Vizközig jutottak el az oroszok, míg egy másik igen erős hadoszlopuk északnyugat-déleleti irányban nyomult előre, tehát Felsőpagonytól Felső-Vizközig. Ha ezt a területet a térképen kipuntozzuk, akkor kitűnik, hogy az oroszok Sáros-megye legészakabb csücskének háromszögét tartják megszállva. Ezen a háromszögön túl egyetlen lépéssel sem tudnak előrejutni.

Az oroszok elhelyezkedésének az a veszedeleme, hogy a háromszög mindkét oldala benyomható, úgy, hogy ők, akik támadni akarnak és akárhányszor — szokásuk ellenére — rohamot roham után csinálnak, kénytelenek voltak elásni magukat, ami semmiesetre sem mutatja a sereg offenzív szellemét.

A harcok a sárosi fronton rendkívül hevesek. Az oroszok veszteségei igen nagyok és az orosz emberáldozatnak semmiféle eredménye nincs.

Általában helyzetünk igen jónak mondható és bizonyosra lehet venni, hogy az orosz támadásoknak semmi eredménye nem lesz.

Védik az oroszok egyetlen vasutjukat.

Budapest. A sajtóhadiszállásról jelentik: Az ellenség tisztában van azzal, hogy ha már a jobbszárny biztosítása Keletporoszországban nincs módjában, legalább a balszárny védelmere kell megtennie minden lehetőt. Az oroszok erőfeszítéseinek másik oka az, hogy a Dnyeszter-vonal elvesztésével együtt jár két rendkívül fontos vasuti összekötő vonalnak az elvesztése is, meg pedig a kievi fővonalé is, aminek pedig a galíciai orosz főerők látnak kárát. Az oroszok számára megmaradó egyetlen vasuti vonalon ugyanis a hadsereg élelmezése és munició-pótlása teljesen lehetetlenné látszik.

Már nem akarnak Berlinbe vonni az oroszok.

Bécs. A mai pétervári újságkommentárok a szövetségesek számbeli fölényét mondják az orosz visszavonuló mozdulatok főokának. A „Birshevijszka Wjedomosti“ katonai szakértője, Schumski ezredes azt állítja, hogy egyedül a németek két fronton legalább hatvan hadtestet, vagyis három millió embert állítottak be. Egy katonai szakértő azt írja, hogy bele kell törödni abba a ténybe, hogy másodszor is kiűritették Kelet-Poroszországot. A berlini bevonulásról, amiről a belgák beszéltek, bebizonyult, amit már amúgy is tudott minden józan ember, hogy tudniillik esztelenység. De az oroszok még mindig felülmúlhatatlanok szívós ellentállásukban és visszalökő erejükben. Általában nyomatékkal hangsúlyozzák, hogy egyelőre még nem lehet végleges ítéletet alkotni a helyzetről és a jövő eseményeiről.

A kárpáti harcokról elismerik, hogy „változás nélkül, ugyanazon a helyen“ folynak, vagyis annak a vonalnak mentén, amelynél mindkét ellentét alaposan megerősített pozíciókat foglalt el. A szövetségesek itteni és bukovinai erőfeszítésének csak „helyi értéke“ van. A Novoje Wremja haditudósítója azokat a nehézségeket jellemzi, amelyek a kárpáti hadműveleteket gátolják: A lovak — írja — hasukig gázolnak a hóban; és folytonosan belezuhannak hóval fedett mély szakadékokba. A vihar kiveti a nyeregből a lovasokat, az arcukba esap, a kezek és lábak lefagynak, szinte jégesapokká válnak az emberek. Utak nincsenek, az ösztönre kell bízni magunkat. — A katonai közlemények kifejtik, hogy a Bukovinában operáló orosz hadsereg abba a veszélybe került volna, hogy a visszavonulástól elvágják, ha megtartja Csernovicot, minthogy a szövetségesek a legnagyobb nehézségek ellenére két hadoszlopban előrenyomultak és átlépték a Szerrethet. Végül még egy harmadik ellenséges hadsereget is észrvettek a Pruth vidékén és ezért kiterjesztették és meggyorsították a visszavonulást. A harcok helyzetéről szóló másik kommentár azt mondja, hogy a Kárpátokban váltakozik a

hadiszerecsene, míg Bukovinában nem lassul az osztrák-magyar seregek előrenyomulása. Az oroszok elhatározták, hogy ebben a tartományban egyik támaszpontot a másik után ellentállás nélkül feladnak egyelőre.

A román kormány lapja a harctéri helyzetről.

Bukarest. A román kormány felhivatalos organuma a „Viitorul“ a harctéri helyzettel vezetőhelyen foglalkozva legutóbbi számában megállapítja, hogy azok az előnyök, amelyeket a németek győzelmeik által Keletporoszországban elértek, igen nagyok és lehetővé teszik, hogy a németek a Rava és Bzura mentén álló orosz erők ellen nagy nyomást fejtsenek ki. Valószínű tehát — írja a „Viitorul“ — hogy a német hadak félkörben fogják Varsót megtámadni.

A „Viitorul“ azután azt írja, hogy az oroszok igen erős védekezést fejtenek ki a Kárpátokban.

Zádor Imre a vízvezeték igazgatója.

(Leszállították a vízdíjakat. — A város mint a vízművek új gazdája.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, február 27.

Arad város tanácsa ma Varjassy Lajos polgármester elnöklésével tartott ülésén egy rendkívül fontos akust hajtott végre. A vízvezeték urának mondotta magát és Jégessy Károly dr. tiszti főügyésznek, az Aradi Közlönyben már ismertetett előterjesztése alapján a vízművek átvételével kapcsolatos legszükségesebb intézkedést megtette.

A főügyész bejelentette, hogy a törvényszéknél, a hova a Kuria ítélete már leérkezett, megtette a szükséges lépéseket az iránt, hogy a vízvezetési zárgondnokságot a bíróság megszüntesse és a műveket a város átvehesse. Tudomásra adta továbbá azt is, hogy a törvényszék Koromzay Frigyes zárgondnok előterjesztésére a vízdíjak leszállítását engedélyezte.

A legsürgősebb teendő ezek után az volt, hogy a vízművek vezetésének kérdését döntse el a tanács. A főügyész ugyan azt javasolta, hogy esetleg rendkívüli közgyűlést hívjanak össze és ott határozzanak az összes intézkedésekről, a tanács azonban azon a véleményen volt, hogy csak a vízmű-igazgatójának kijelölése sürgős, a továbbiakról pedig a márciusban megtartandó rendes közgyűlés is tanácskozhatik. Egyhangúlag úgy határoztak ezután, hogy a közgyűlés utólagos jóváhagyásának reményében már most megbízzák Zádor Imre gépzemigazgatót, vízművek igazgatásával, amire a vele kötött szerződés jogot ad a tanácsnak.

A közgyűlés feladata ezek után az lesz, hogy 1. a vízművek és az időközi jövedelmek átvételére bizottságot küldjön ki, 2. a művek hivatalnoki és műszaki személyzeti fizetését megállapítsa, illetve azokat városi kötelékbe és nyugdíjintézetbe felvegye, 3. megalkossa a vízhasználatra vonatkozó szabályrendeletet, 4. döntson az időközi jövedelem, a rendelkezésre álló körülből egy millió korona felhasználásáról, illetve, hogy elvileg mondja ki, vajon tartálékolja, vagy pedig befektetésre fordítja, 5. végül sürgős szükség lévén a berendezések kibővítésére és ama elvek megállapítására, amelyek alapján a művek tervszerű fejlesztését eszközölni akarja a város, határozni kell ama legfontosabb kérdés felett, milyen sorrendben fejlesszék a vízvezetékot: a csőhálózatot terjesztik-e ki előbb, amint azt a város.

polgársága óhajtja, vagy pedig a gépberendezést tökéletesítik, mint hogy a hivatalos álláspont kívánja.

A per továbbvitelére vonatkozó kérdések megbeszélése céljából a jogügyi bizottság legközelebb tart ülést.

Százötven ágyu ontotta tüzét a Dardanellákra. (Harmincegy és feles bombák. — Görög sziget a flottabázis)

LADIVAN TUDÓSÍTÁS.

Berlin—Milano, február 27.

Ötvenkét osztaghajó bombázta a török erődöket.

Milano. Tegnapelőtt huszonkét páncélos és husz torpedóhajó jelent meg a Dardanellák előtt és megkezdte a török erődök bombázását. A flotta tüzelése főként a Dardanellák bejáratának két erőde, az Orkanie és a Kum Kalessi ellen irányult. Több mint százötven ágyu vett részt. Összesen több mint kétezer lövedéket adtak le. A harc közben az ostromló flottát még hét angol és három francia dreadnoughttal erősítették meg.

Súlyosan megsérültek az ellenséges hajók.

Berlin. A Lokalanzeiger tudósítója végignezte a Dardanellák Kumkale nevű erődjének bombázását. A törökök embervesztése csekély volt, az ellenséges hajók súlyosan megsérültek, az egyik kigyulladt.

Állták az erődök a tüzet

Hága. A Dardanellák erődjeire kétszáz darab harmincegy és feles lövedéket adtak le, az erődök azonban mégsem szenvedtek annyit, mint azt kezdetben gondolták.

Görögország támogatja az ententet?

Milano. A Secolo kétségtelennek tartja, hogy az entente flottájának a Dardanellák bombázásánál az egyik görög szigeten támaszpontja van. A középhatalmak erre vonatkozó felszólalására Görögország állítólag kijelentette, hogy nincs hatalma megakadályozni azt.

LEGUJABB.

Erkezett éjjel 3 órakor.
(Táviróda, cenzurázva.)

Bécs. A király az ellenség előtt elesett Csermák ezredesnek a hadidiszimónyes harmadik osztályú vaskorona rendet adományozta.

London. Az angol kormány mártolkezdve blokádnál helyezte Német-Keletafrika partvidékeit.

Peking. A Japan és Kina között folyó tárgyalások kedvező mederben folynak. A megbeszéltek között bizonyos pontokra nézve közeledés jött létre.

London. A tegnap átadott újabb amerikai jegyzek tapogatozik Anglia álláspontját illetőleg a Németországba irányuló élelmiszerszállítással szemben.

Milano. A Corriere della Sera jelentí: Az olasz kormány beleegyezett abba, hogy a szerbek határbiztonságuk védelmére egyes albán helyeket megszálljanak, de nem véglegesen.

HIREK.

Kiütéses tifusban megbetegedett szerb orvosok.

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, február 27.

Arad város területén a polgárság körében a járvány-bizottság legutolsó ülése óta kiütéses tifuszos megbetegedés nem történt. A katonaságnál megtett óvintézkedéseknek is meg van az eredménye, mert noha egyszerre a járványt elfojtani nem lehet, de az újabb megbetegedések oly szörvénysok és jókaratuaak, hogy a veszedelemes baj korlátok közé szorítása sikeresnek mondható. A hivatalos statisztika szerint a járvány megállapítása óta a mai napig megbetegedett 147 egyén, meghalt 11, tehát az 6 százalék, így kezelésben van 47, de ezeknek legtöbbje rekonvaleszens.

Ma azonban ismét orvosokon állapítottak meg újabb megbetegedést. Két internált szerb orvos, akik a varban elhelyezett foglyokat kezelék, mint Sturdza Marius dr., a honvédszár laktanyai kórház főorvosa konstátálta, kiütéses tifusban betegedtek meg. Drágisevits Mihály dr. és Bakonits József dr. orvosok, akik hónapok óta teljesítenek orvosi szolgálatot internált szerb polgáritársaik között, az utóbbi időben a birodalmi szerb betegeket is kezelték és inticiálódtak. Mindkettőjüket beszállították a honvédszár laktanyai fertőző kórházba. Az állomásparancsnokság engedelmével ezek az orvosok a varban laktak. Drágisevits dr. a Perenyi-cában egy általa bérelt házat feleségével együtt lakott, más lakó nem volt. Tisch Mór dr. főorvos, miután a kiütéses tifuszt a doktoron megállapították, elrendelte, hogy annak neje a kórházba kerüljön és a házat alaposan dezinficiálják. A megbetegedett orvosok állapota súlyos.

A megbetegedett Vraciu Aurél dr. törzsorvos bronchitise, mint a kórtörténetből kitűnik, egy enyhe letolyásu és már elmúlt tifuszból keletkezett. A törzsorvos állapota javuló.

— Urbán Ivánné báróné betegsége. Megírtuk, hogy Urban Iván báró főispán felesége a napokban hirtelen megbetegedett, mert az önfeláldozó urinő orvosi tilalom ellenére varrógépen, az aradi sebült kórházak számára varrt. Urbán bárónét azonnal Budapestre vitték és szanatóriumban helyezték el, ahol vasárnap délelőtt öt kiváló sebész: Bäckér József dr., Elischer Gyula dr., Imrédy Béla dr., Illyes Géza dr. és Winteritz Arnold dr. tart konziliumot, hogy az operáció szükségességét megállapítsák.

— A trónörökös látogatásai a fronton. Egy itteni tiszthez tábori levél érkezett, amelynek írója lelkes szavakkal eseten Karoly Ferenc József főherceg trónörökös látogatását a csapatoknál. A levél a többiek között a következőket mondja: A trónörökös végighaladt a sorozon, mindenkint megismerélt és azokat, akiknek kitüntetésük volt, egyfőt egy meg színtotta. Végül azután a lovaszarkokban levő méz ki nem tüntetett katonák által hozzájuk küldött bizottsághoz beszédet intézett, a melyben a többi között ezeket mondta: Ha eddig nem is kaptatok még kitüntetést, ennek p a az, hogy eddig nem volt alkalmatok magatokat kitüntetni. Tudom azonban, hogy ep oly vitéz, jó katonák vagytok, mint akik kitüntetésekkel viselnek. Üdvözlöm bajtársaitokat, mondjátok meg nekik, sajnálom, hogy mind egyiket nem láthatom. A tiszt végül ezt írja: Feledhetetlen pillanat volt, amikor a trónörökös tavozásakor megszólalt a zenekar, a kürt és esernyi torokból viharos „Hooa és Eljen” kiáltások hangzottak.

— Pénzügyi közgyűlések. Vasárnap február 28-án két nagy aradi pénzügyi szűköl be részvényeseknek az elmúlt esztendő eseményeiről. Az Aradmegyei Takarékpénztár Arad régi és nagy tőkeerejű pénzügyi szűköl délelőtt 10 és fél órakor tartja meg az évi rendes közgyűlést, amely mint mindenkor: most is jelentős eseménye lesz Arad pénzügyi világának. A közgyűlésre az utóbbi idő óta hívtuk az intézet részvényeseinek figyelmét. — Délelőtt 10 órakor tartja közgyűlést az Aradi Polgári Takarékpénztár saját helyiségeiben és a jól

megalapozott pénzügyi eredménnyel végződött báborus esztendőjéről ad számot részvényeseinek, akiknek figyelmét a közgyűlésre felhívjuk. — Szerkesztőváltás. Egy aradi napilapnál, Olasz Pál dr. a Függetlenség felelős szerkesztője katonai szolgálatára vonult be és így a felelős szerkesztői teendők ellátásával a lap tulajdonos cég Lite Antal a Függetlenség régi, szimpatikus, ismert munkatársát bízta meg. A Függetlenség holnaptól kezdve Lite Antal felelős szerkesztésében jelenik meg.

— A Kölcsey Egyesület utolsó estélyét március 7-én vasárnap, a magyar zenének fogja szentelni. A magyar zene jellemző sajátosságait Wagner József dr. fogja röviden ismertetni és fogja bekonferálni az előadást illusztráló zenei számokat, amelyeket a katonazenekar, az iskolatársnők szövetségének énekkara és az alkalmi férfiak fog előadni. Az aradi társadalom egyik kedvelt baritonistája válogatott katonadalokat fog énekelni, kivüle egy jónévű tenorista is fog szerepelni, meg fog szólalni a speciális magyar hangszer, a tárogató is, végül egy magyar vonósnegyes fogja kiegészíteni az est műsorát. A katonazenekar más oldalú elfoglaltsága miatt a magyar zeneestély délután 4 órakor fog kezdődni. Az egyesület tagjai az előadást díjjalancul támogatják. A részletes műsört legközelebb ismertetjük.

— Sürgős építkezések a városnál. A fertőtlenítő intézet építésére beérkezett ajánlatok felett a tanács kedden tartandó ülésén dönt. Hogy az építkezés, valamint a léghűtő lét átése ne késse, a tanács arra kérte meg Varjassy Lajos polgármestert, hogy utazzék Budapestre és a belügyminiszeri jóváhagyást kieszközölve, hozza magával az engedélyt a munkálatok megkezdésére.

— Nem lehet mozi a színházban. A színházszűköl tagjai azt kérték a tanácsot, hogy engedje meg egy mozigép felállítását a színház épületében, és hogy erre a célra a közfalakat kivételnessé. A tanács tűzrendészeti szempontból mozi előadások tartására nem adott engedélyt.

— Pau tábornok Szerbiában. Párisból jelentik: A Havas-ugynökség jelentí: Február 19-én átnyújtotta Pau tábornok a katonai érdemrendet a szerb trónörökösnek. Ugyanezen a napon este ünnepi vacsora volt. Pau tábornok február 20-án utazott el Nisből. A trónörökös átnyújtotta a Karagoragyevis-rendet azaz a karddal együtt, amelyet eddig 6 vise t.

— Kakas hamisítás nagyban. Hamburgból táviratozzak: Tegnap letartóztatták a Pohl Róbertet, a Pohl-fele nagy export- és import-cég főnökét. A cég reigetek kakas-hüvelyt szerzett b, a melyet megőröl, egy kevés kakasvél kevert és óriási rekámmal mint szeretet adományt áruba bocsátott. A hamisak a cgnél ötszáz ezer darab ilyen hamisított kakas-csomagot forgalt le.

— Pályázat. Hirschl Zsigmond és neje, szűl. Steinitzer Regina által 1848. március 15-ének emlékére tett és munkanélküli, szűkölködő kereskedelmi alkalmatlaknak (könyvvezetők, írodavezetők, bolti segédek) segélyezésére szűnt ez r koronás alapítvány ezidei kamatai az alólírott Kereskedelmi és Iparkamara elnöksége által március hó 14-én fognak odaítélteni az erre érdemes, valóban gyamolásra szoruló folyamodonak. Fe hivatnak en elfogva mind azok, akik ezen segély elnyerésére igényjzossal tsággal bírnak, hogy megfelelő irázott ekmányokkal felszerelt kérvényeket a Kereskedelmi és Iparkamara titkári hivatalában március hó 12-ikéig nyújtsák be.

— Köszönet. Nadasy Tamás gróf Nagyratós községi uradalm: minden hozzájárult áros és közbenjárás nélkül tisztán egyéni embereszeretéből és humanitás szempontjából a következő értékes alományokat küldte a vezetősem által álló kórház beteg- és sebessült katonái részére: 12 szék láttat és 8 bárányt. El nem mulasztatom ómót árányak ezen nagylelkűségeert ez uton is a legnagyobb köszönetet öszinte szívvel kifejezni kívánom azok r, akik fűvaros emberének kiemelése szűköl még öt más kórháznak is ennyit adományozott. A felek Ferenc-utcai tartalékkórház: Traktem Január kórház-vezetőné.

— Köszönetnyilvánítás. A Nők Ottiene részére adományokat szűköl voltak kádon: Lócs Rezsőné, Naszady Ivánné, Purgiv Lászlóné. Mindzen adományozást halál árányak mond az elnökség.

— Palkó hagyd ki a bolgárokat. Egy apa mesélte el a következő bájos apróságot: A fiaim élénken érdeklődnek a háború minden eseménye iránt. A hét éves Pityu szorgalmasan elolvassa az újságban minden háborús hírt és anynyira lelkesedik a mi ügyünkért, hogy egész imádságot állított össze, amelyben isten áldását kéri mindazokra a nemzetekre, amelyek mellettünk vannak. A háború elején sokszor hallotta, hogy a bolgárok is a mi barátaink, így helyet adott az imádságban a bolgároknak is. Az imádságra megtanította Palkó öccsét is és mindkét fiu esténként összetett kezekkel imádkozik, még a bolgárokért is. Az utóbbi időben már nem volt szó arról, hogy a bolgárok fegyveresen mellénk álljanak. Pityu meg is kérdezte az anyját: „Anyuska, mi van a bolgárokkal?” — Hát azok még nem harcolnak mellettünk — válaszolta az anyja. A fiu elgondolkozott, majd egyszerre erőlyesen rászólt az öccsére: — Palkó, este már hagyd ki a bolgárokat!

— Lisztkereskedők ügye a rendőrbíró-ságon. Az aradi rendőrbírósa ma ismét több lisztkereskedő ellen folytatott tárgyalást maximális árak túllépése miatt. Herbstein Cecília aradi lisztnagykereskedőt azzal vádolták, hogy a maximális 67 fillér helyett 72 fillérért árusította nagyban a liszt kilóját, két kiskereskedő pedig, akik Herbstein C. üzletéből vették a lisztet ilyen áron, természetesen még drágábban adta el kicsinyben és így ellenük szintén följelentést tettek. Ezenkívül még két szatyor ellen folyt az eljárás maximális árnál drágább lisztárusítás miatt. A tárgyaláson Weil Károly dr. rendőrbíró előtt Herbstein C. képviselőjében Steinbart Mór dr. ügyvéd jelemt meg, de eljött a cég üzletvezetője, Szántó Mór is, hogy felvilágosításokkal szolgáljon. A tárgyalás során megállapítást nyert, hogy Herbstein Cecília csakugyan 72 fillérért adta a liszt kilóját, sőt a hetvenötösös lisztbe a zsák súlyát is betudta. A lisztkereskedő ügyvédje fele megbizásából azt a védekezést adta elő, hogy Budapesten a vásárosarnokban főkapitányi hirdetményt függesztettek ki, amely szerint a maximális árakhoz nagyban 5, kicsinyben 10 fillér hozzácsapása megengedhető. A tárgyaláson megjelent az aradi kereskedelmi és iparkamara képviselőjében Matyas Jenő segédtitkár, akit Weil Károly dr. rendőrbíró megkérdezett, hogy van-e ilyen főkapitányi rendeletről tudomása. Matyas segédtitkár ezután kifejtette, hogy a kereskedelmi kamara véleménye szerint Herbstein Cecília nem lepte át a maximális árakat. A rendőrbíró jelezte, hogy a nyila kozatot és tudat a felekkel, hogy ítéletét később hozza meg és irasban kézbesíti az öt kereskedőnek.

— Utcarendezés. A Beresényi Miklós-utca lakói utca rendezést kérnek a tanácstól. Ugy határoztak, hogy az általános kövezési program végrehajtásakor ez az utca is kövezetet kap.

— Köszönetnyilvánítás. Az izr. népkönyharszére az elmúlt heten a következő adományok folytak be: N. N. ingyen ebédre 80 korona, özv. Seidner Bernátné 10 korona, Rosenfeld Hermané 10 korona, dr. Steintzer Pá né 10 korona, Lőcs Rzsóné 10 korona, Lászlai Sandorné 10 korona és Auspitz Lajos 4 korona, mely adományokért hálas köszönetet mond az elnökség. — A népkönyharsban a jövő héten báró Neuman Alfredné, Goldschmidt Miksáné, Unkár Ármjér és dr. Vajda Istvánné lesznek szívesek a védasszonyi tisztet elátni.

— Megüresedett irodai állásoknál az Engelfel keresk. szakintézményben nyitványai mindenütt előnyben részesülnek. Beiratkozás minden nap. Lazár Vilmos-u. 2. 854

— Vizmentes hadicsizmák, hadi cipők, hűcipők és előírtas labaszarvadók óriási nagy választékban Weinberger János kizárólagos cipőraktárában Andrassy tér 20. szám. 201

— Megnyílt a „Hunnia” női kalap-szalonnForray-utca 8. szám alatt, ahol állandóan bécsi és berlini modellek, ugyszintén gyászkalapok nagy választékban szolid árakban kaphatók. Atalakítások legizlésesebben elkészítettnek leggyorsabban. 745

— Osztrák és magyar hadi segélyzőbéllyegek százát egy koronájával veszi Kerpel Izso könyvkereskedése Ugyan-e cég vásárol egész bélyeg-gyűjteményeket és könyvtárakat is. 411

— Az új ügyvédi nyomtatványok Kerpelnél.

— 80 as barna lemez Kerpelnél. 193

Megalakul a gabonakonzorcium Aradon.

(Harminchat koronás tengeri liszt. — A tanács intézkedései a közéleti-mezes biztositására.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, február 27.

Arad város tanácsa mai ülésén a közéleti-mezes, liszt és gabona ellátás tén szűkséges intézkedéseket megtette és gondoskodott arról, hogy az aradi gazdáközönség megtelessé meny-nységű vetőmaghoz jusson. A tanács a legnagyobb nyugalommal tekint az eljövendő események elé, mert azt hiszi, hogy Arad város közönségét megóvta a liszt- és kenyérínségtől és biztosította a legszűkségesebb élelmiszerekkel esetleg üzhető uzsoráskodással szemben is. A közönségen van a sor, hogy a hatósági intézkedések végrehajtásában lelkiismeretesen segédkezzék és támogassák azokat az intézményeket, amelyek a szociális önzetlenségéből megszületve csak a közönség javát akarják szolgálni.

A legutóbb tartott rendkívüli közgyűlés határozata, mint ismeretes utasította a tanácsot, hogy az Országos Gazdasági Bizottság részéről Aradnak átengedő 350 vaggon gabona átvételére alakítson konzorciumot. Varjassy Lajos polgármester esütörtökön alakítja meg az érdekeltséget, amelyben az aradi malmok vesznek részt, akik a gabonát a maximális áron átvesszik és a tanács által kidolgozandó árjegyzék alapján mint lisztet a városnak visszaadják.

Az így nyert lisztet a tanács jutattja el a közönséghez, még pedig a közéleti-mezesi bizottság útján. Az egyes fogyasztók utalványt kapnak két és egyharmad kilogramm lisztre. A lisztrakár helyét és az utalványok kiosztásával megbizandó közeget a bizottság később jelöli ki.

Utasította, a tanács a rendőrfőkapitányt, állapítsa meg, hogy a sertéshizlálók részére mennyi tengeri szűkséges és mekkora mennyiség fedezhető ebből helyben.

A tanács ezután tudomásul vette Lőcs Rzsóné helyettes polgármester előadásából, hogy az élelmiszerraktárt jövő szombaton megnyitják és hogy az üzletek részére helyiségek nem a Nádasdy palotában, hanem valószínűleg a színház épületben bérel a bizottság. Hozzájárult a tanács az eddigi megrendelésekhez is.

A hatóság lehelővé akarja tenni, hogy Aradon mindegy rendelkezésre álló földterület bevetessék. Ezért vetőmagot vásárol a már jelentkező gazdák részére. Árpát a katonaság előzőeken átenged a már általa megvásárolt készletből. Zabot és zabos búzát a Gazdasági Egyület szállít, míg burgonyát az élelmiszer raktár. Rámer István gáji rendőrkapitány előterjesztésére a tanács tizenhat hold földet bocsát négyezer és parasztlátnak a kisgazdáknak rendelkezésre, hogy burgonyát termeljenek.

Ma állapította meg a tanács a tengeri liszt maximális árát is, mert a kormány elren-

delte, hogy március elsejétől 50 százalék kukorica lisztel kevert kenyeret szabad csak forgalomba hozni. A rendeletet időközben felfüggesztették ugyan, de a tengeri vásárlásokat az Országos Gazdasági Bizottság meg fogja kezdeni. Aradon a mai nap tizenkét órájáig a polgármesteri hivatalnál 4119 méter-mázsza tengerit jelentettek be. Az aradi kereskedelmi és iparkamara szakvéleménye alapján a tanács a tengeri liszt maximális árát harminchat koronában állapította meg a nagybani eladás részére.

Mint hogy a kormány rendelete szerint a Gazdasági Bizottság a március elsejéig bejelentett tengerit 27 30 koronával fizetheti meg, tehát eltérhet a 20%, koronás maximális ártól, a tanács sürgönyileg azzal a kéréssel fordult ma a kereskedelmi miniszterhez, hogy a maximális ár túllépését engedje meg a malmoknak és kereskedőknek is.

Aradvármegye ármegállapító bizottsága ma délben Dálnoki Nagy Lajos atispán elnöklété alatt tartott ülésében a tengeri liszt árát 34% koronában állapította meg.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Vétkes bukás. Mint ismeretes, a múlt évben Grill József világosi hordégyáros, ak mint egyszerű kádármester kezdte el pályáját, 210 000 korona passzívával csődbe ment. Mintán nem vezetett rendes könyveket a végrehajtadkat is tört, vétkes bukás miatt helyezte vádl alá a törvényszék. A mai tárgyaláson a büntetőtanács Grillt, akit Molnár Oszkár dr. védett, 100 korona pénzbüntetésre ítélte.

Uj könyvek.

* A nagy háború írásban és képbm. Ezen a címen legközelebb egy nagyszabású füzetes vállalat indul meg, amely a most folyó háborút fogja ismertetni nagy vonásaiban, ép úgy mint a defeszítő és i gató epizódjaiban. A munkát a mi hadseregünk és a szövetséges német hadsereg legkiválóbb szakírói írják. A könyv a nagyközönség részére ké zül, a mely bizalommal fogadja majd ezt a munkát, melyet a leghivatottabbak a magyar közönség számára alkotnak. Kb. 100 nagy laku színes és egyéb esatakép mint külön műmelléklet, továbbá kb. 1000 eredeti haretéri fényképfelvétel madárávtati és egyéb térképek, a os ták lefolyását magyarázó tervrajzok stb. fogják a munkát nemcsak díszíteni, hanem illusztrative magyarázni is. A munka két vaskos kötetben; 800 oldalnyi terjedelemben jelenik meg az Atheneum kiadásában és könnyebb megszerezhetőségéből ötven füzetben is kapható lesz, füzeenként 40 fillérnyi áron.

* A légi háború. A világháború képes krónikájának most megjelent 21. füzeté összefoglaló képét ad a annak az i galmas és csodálatra méltó külön harcnak, melyet a hadviselő felek a levegőben vívnak meg, mindezt eredeti haretéri fényképfelvételekkel illusztrálja. Rendkívül gazdag ez a szám illusztrációkban is — Az aviatikus képeken kívül képsorozatot ad a kárpáti haretérről, melynyomá-u műmelléklete pedig Geiger Richard mvész rajza: József kir. herceg és a sebesült katona. — Ingyenes mellékletül ezuttal iscsatolva van Jókai remek művének: A jövő század regényének egy i ve. Egy füzet ára 24 fillér, előfizetés negyedévré három korona. — Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VIII., Üllői-ut 18.

* A Társaság. Szenczei és dekessegi cikket közöl Dobay István hetilapjának lezújabb száma Janik László es. és kir. 13. ezredbeli huszárfőhadnagy tollából. A szövegré zben találjuk még Vértessy Gyu a kedves háborús novelláját. Pászor József egészséges humora apróságát, továbbá Megvery Eia és Wasiess Tibor egy-egy szép költeményét. Illusztrációban

ezuttal is gazdag A Társaság: a címlapot a legújabb magyar herceg: Batthyány Lajos dr. arcképe díszíti. A Társaság előfizetési ára egész évre 18 K, félévre 10 K, negyedévre 5 K. Mutatványszámot ingyen és bérmentve küld a kiadóhivatal: Budapest, Ritz-szálló.

* Kinek jár segély? A behívottak hozzátartozóinak szelvényezése, a rokkantak járandóságai és az elesettek özvegyeinek és árváinak ellátása az egész társadalom egyik égető gondját képezi. Az érdekeltek nagy tömege a már megállapított segélyek mértékét és azt a módot, mellyel a segélyek megkaphatók, sem ismeri. Ezt a tájékozatlanságot lesz hivatva megszüntetni a „Kinek jár segély?” című füzet, amely most jelent meg a könyvpiacra. Az ügyesen szerkesztett könyvecskét a törvények és rendeletek alapján dr. Pongrácz Jenő ismert fővárosi jogi író állította össze, rendkívül áttekinthetően és világos népszerű magyarázatokkal. A könyvecske legfőbb érdeme, hogy olcsó, mindenki által könnyen megszerezhető. Példányonként ára 20 fillér. Kapható minden könyvkereskedésben.

* Gabonakereskedők és termelők kézikönyve. Összeállította és kiadja Szabados József a Hungária egyesült gőzmalmok részvénytársaság tisztviselője Bpest Ára 3 korona. Megrendelhető: Szabados Józsefnél Budapest, Győri ut. 1.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Debreceni bombamerénylet. Frissebb események kiszorították arról a napról, később pedig nem volt aktuális. A másikat azonban fölhasználtuk, mint azt bizonytalán látta is.

Makói olvasó. A két város közül Szabadka a nagyobb, amelynek lakossága a legutóbbi népszámláláskor kilencvenezernél többnek bizonyult.

Régi előfizető. Arad, az ezred és a század száma teljesen elegendő.

K. Ö. Panaszának nem adhatunk helyet, mert hiszen maga megírja, hogy nem tudott a vizsgán megfelelni. Ezt igazán nem lehet rideg elutasításnak nevezni.

„Egy a sok nevében.” Miért nem meri aláírni a nevét?

K. F. Talán a népfölkelő parancsnokságnál kellene kísérletet tenni a jelentkezéssel. Más helyet nem tudunk és az is kérdéses, hogy itt sikerül-e. Ha szolgálata alkalmasnak találják, mint „Kriegs-freiwilliger”-t (hiába, erre nincs kifejező magyar szó) esetleg besorozzák kora ellenére is.

Férjemhez. Nagyon meghatottak sorai és szintén átérezzük mindannak igazát és bensőségét, amit írt. Azonban a nagy közönség előtt nem lenne hatása, mert a levelet nem mellékelhetjük a vers mellé és a vers pedig formai tekintetben nem állja meg a helyét.

W. K. utazó. Megjegyzéseinek már a kiindulópontja téves: amint ezt az Aradi Közlöny pénteki számában olvashatta: a rendőrség nem küldte vissza Pécskára a kenyeret, hanem megengedte azok elárulását. Így a téves kiindulópontból eredő összes szellemeskedések kárba veszttek.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1915. évi február 28-án:

Délután fél 4 órakor mérsékelt helyárakkal:

Lengyel vér.

Operette.

Este fél 8 órakor rendes helyárakkal:

A) Bérlet.

A) Bérlet.

Katica.

Operetta 8 felvonásban. Írta: Szomori Emil. A verseket írta: Mária Adolt. Zenejét szerzte: Gajári István. Rendezte: Pojár Sándor. Karnagy: Tilger Árpád.

Kérdő este 1/2 8 órakor.

Felvonás szerkesztő:

Rudnyánszky Endre.

NYILTTER.

APOLLO SZÍNHÁZ.

Ma vasárnap utoljára

DR. GAR EL HAMA

IV. része a diplomás gazember

és

HENNY PORTEN

cyklus II. része

A mártír

halász dráma 4 felvonásban.

Az előadások 5, 7 és 9 órakor kezdődnek, vasárnap 3 órakor kezdődnek és nem folytatólagosak.

25

1914.

Lubaczov ostroma.

41

Járványoknál s minden

ragályos betegségnél

kipróbált óvintézkedés.

Mattoni féle

Giesshübler

Savanyú víz

* Az ezen sorok alatt közöltetett nem vállalunk felelősséget.

Következő

ujdonságok

érkeztek

KERPEL IZSÓ

100,000 kötetes

kölcsönkönyvtárába:

Zemplényiné: A leghatalmasabb érzés, Zbóray: A megváltó szerepe, Heresi: A bocsület, Czöbel: A két arany hajszál, Hervien: Az idegen, G rai: Dr. Molitor'sz rögzeméje, Butti: A boldogsáért, Sven Hedin: Egy harcban élő nemzet, Doyle: Veszedelemek, Karinty: Két hajó, Liljencron: Háborus novellák, H.: Vörös könyv, Csász r: Az ezredesek, Lux Terka: Novellák, Nagy Endre: Csataképek, Tánori levelék, Williamson: Az erdők fia, Krudy: 42-es mozsarak, Mann: Halál Velenczében, Lagerlöf Liljencrona otthona, Jókai: Kedves atyafiak, Fernals: Igen! Nem, Nagy Endre: A nagy háború anekdotáinak, Bródy: Fehér könyv, Fáy András: Attila, Grazia Deledda: A repkény, R vész: Az Urhidai leányok, Anatol France: A Salfak alatt, Révész: Szemtől szembe, Trisztán: A csendes férj, Mann: Ronda tanár ur, Borsszem naptár 1915. évre, Ujhelyi N.: 1914. kortörténeti regény, Révész B.: Velük, értük, Lampréth G: Beszélgetés a házasságról, Trisztán B: A kis kávéház.

Nemethen: Rasmussen: Was Frauen wollen, Schubin: Die Fucht nach Amerika, Hartwig: Haus Bik nbach, Zobel itz: Der Herr im Hause, Werder: Die Melstergeige, Harder: Erbsünde, Schumacher: Kaiserin Eugenie, Seeliger: Peter Voss der Millionendieb, Schirokauer: Die siebente Grosnacht, Gontard: Seelenverkäufer, Lüttring: Freda Halgren, Warner: Der Presseball, Franken: Mi hen Malhen und die Glasverwarte, Dreier: Auf eigener Erde, Bang: Die Vaterlandlosen, Wolzogen: Péter Karn Dreyer Max: Auf eigener Erde, Bang H.: Die Vaterlandlosen, Zobelitz H.: Die Frau o ne Alltag, Stratz R.: Das weisse Lamm, Du und ich, Skowronnek R.: Die Frau Leutnant, Ballestrem A.: Das wogende Licht, Herzog R.: Das grosse Heimweh, Gersdorf A.: Glück und Segen, Luck E.: Tod und Leben.

Kölcsöndíj: havonként 1 korona 40 fillér vagy kötetenként fizetve 10 fillér.

Vidéki bérlok is a legfigyelmesebb kiszolgálásban részesülnek.

A zenemű-kölcsöntárba

is meglepő szép

ujdonságok érkeztek.

Zenekölcsöntári díj havi 2 korona, vagy füzetenkint 20 fillér.

Legújabbak: Nádor: A sziv (Gitar dal), Bánóczy: Baba pá magánik, Néphymnuszok, indúk és katonadalkok a bu na, Heidberg: No de mit akar a Tivader a róktól? Zerkovits: Ezek a pompás pesti creme-ék! Nedbal: Polenblut, Walzer, Granichst editen: Nad Mé operett, Nádor: Vilmos huszárok, Gajáry: Katica (Operett) Elte album 1914—15. évi.

Egyes könyvek és egész könyvtárak vétele; könyvtárak kiegészítése és berendezése

KERPEL IZSÓ,

188

könyv-, zenemű- és papírkereskedő Aradon.

APRÓ HIRDETÉSEK

LEVELEZÉS.

Csinos,
intelligens fiatal asszony idősebb,
előkelő ur emberrel megismer-
kedne. Levelek „Simpátia” jel-
lőre a kiadóba kéretnek. 838

„Páratlan”-
nak levél ment „Tavasztól”. 834

OKTATÁS.

Gyakorlott nyelvmester
praktikus német nyelvi oktatásra
vállalkozik. Ajánlatok „Nyelvmes-
ternek” a kiadóhivatalba kéret-
nek. 848

ALKALMAZÁST KERES.

Egy gépirónó,
ki jelenleg is állásban van, már-
cius hó 15-ére állást keres. Cím a
kiadóhivatalban. 829

Kőszépkorú
nő ajánlkozik gazdasszonynak vagy
elsőrendű főzőnőnek csakis ura
sági háshoz, vidékre is elmegy.
Cím a kiadóban. 830

Mindenes főzőnő
ajánlkozik kisfiával csekély fizet-
tessel, magányos urhoz vagy ur-
nőhöz. Vidékre is elmegy. Cím
ösv. Jungné. Baross Ferenc utca
18. Ujm. kelaka. 839

Bejáró főzőnő
urházházhoz ajánlkozik. Esetleg
más munkát is elvállal. Cím Kos-
uth u. 89. 851

Szép írássu
hivatalnoknő, könyvelésben jártas,
perfekt magyar és német. Állást
keres. Cím a kiadóban. 852

ALKALMAZÁST NYER.

Egy fiatal
fűszerkereskedő segéd kerestetik
mielebbi belépésre, aki vasár-
napok is ért, az előnyben részesül.
Megkiváncsolt a magyar-, német-
és román nyelv ismerete. Ajánla-
tok íssák Armin céghez Vulkán
(Hunyadmegye) küldendők. 832

Nagyobb
rövid-, szövött- és norinbergi áru
nagykereskedésben, egy megbiz-
ható idősebb és egy fiatalabb se-
géd felvétetik. Ajánlatokat „Al-
landó” jellegre a kiadóhivatalba.
822

Német kisasszony
3 gyermek mellé azonnali alkalmazást nyerhet. Cím a kiadóhivatalban. 760

12 éven felüli
jobb házból való tiszta, ügyes
leányt 2 tagu ur családnak keres-
nek teljes ellátás és ruházás mel-
lett, kit családtagnak tekintenek.
Arva előnyben részesül. Cím a ki-
adóhivatalban. 850

LAKÁST KERESNEK.

Négyszobás
lakásból álló házat keresek május
1-től való kibérlésre. Mladin Mik-
lós. Erek. 857

KIADÓ LAKÁS.

Háztulajdonosok
b. figyelmébe: Kiadó lakások be-
jelentését csekély díj mellett elfo-
gad a lakásnyilvántartási iroda
(Messenger-boj vállalat.) Telefon
816. sz. 856

Modern utcai
kétszobás lakás, Nagy Sándor utca
7. sz. májusra kiadó. 855

Kétszobás
utcai lakás fürdőszobával kiadó.
Péter-utca 2/c. Szerb-templom kö-
zelében. 847

Deák Ferenc u. 4. sz.
alatt 2 szoba, előszoba és fürdő-
szobából álló modern lakás azon-
nal, esetleg május 1-re kiadó. Bő-
vebbet ugyanott a házmesternél.
881

2 szobás
magas, földszintes udvari lakás
Tökölly Imre-utca 87. szám alatt
március 1-től kiadó. 885

Egy modern,
fehér butorizott szoba azonnal ki-
adó. Rákóczi u. 5. I. em. ajtó 4. 887

Modern 3-4 szobás
utcai lakás terasszal olcsón kiadó,
Lujza u. 8. 838

Salacz u. 6. szám.
Földszinten 2 szobás udvari lakás,
konyha, kamra, cselédszobával és
fürdőszobával használatban 1915. évi
május hó 1-től kiadó. Bővebbet
Dr. Lukácsy Lipót ügyvédnél, For-
ray utca 2/a. 824

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Hátas ló
pej herált, 7 éves, 165 cm ma-
gas, egészséges, edzett, belovagolt,
megbízható, katonatiszt uraknak
ajánlom. Megtekinthető Repszegi
uradalomban. Állomás Repszeg
Arad megye. 838

Háztartási
cikkek elkötözés miatt eladók.
Deutschné Weitzer-utca 8. 840

Szép
acclimatizált lucfenyőket és négy
méteres erőteljes canadai nyárfá-
kat elad. Remenyik, Kiss Erek. u.
6/a szám. 649

Aranyat és Ezüstöt

legmagasabb áron vesz,
vagy becserél; ugyszintén
régiségeket vesz és elad

Losonczy Lajos
órák és ékszerész üzlete
ARAD, Szabadság-tér.
Telefon 964.

ARADHEGYALJAI TAKARÉKPÉNZTÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Meghívó.

Az Arad-Hegyaljai Takarékpénztár Részvénytársaság
részvényeseinek folyó évi március hó 15-én délután 4 órakor az
intézet helyiségében tartandó

tizedik évi rendes közgyűlésre.

Tárgysorozat:

1. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére 2 részvényes és a jegyzőkönyv vezetésére egy jegyző jelölése.
2. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentésének, valamint az 1914. évi számadások előterjesztése, a mérleg megállapítása, a nyereség felosztás iránti határozat s az igazgatóság és a felügyelő-bizottság részére a felmentvény megadása.
3. 2 választmányi tag választása 2 évre.
4. Indítványok.

Azon t. részvényesek, kik a közgyűlésen résztvenni óhajtanak, felkérjük, hogy az alapszabályok 55. §-a értelmében részvényüket március hó 31-ig az intézet pénztáránál térítvény ellenében letéteményezni sziveskedjenek.

Győrök, 1915. február hó 28-án.

858

Az igazgatóság.

KÜLÖNFÉLE.

Pályázati hirdetmény.

Az aradi ír. hi. közs. g. előjárósága az „Öregek Otthona”-ban megüresedett 3 alapítványi helyre pályázatot hirdet. A pályázati kérvények 1915. évi március hó 10-ig az aradi ír. hi. közs. g. előjáróságánál nyújtandók be, hol a pályázati feltételek is megtudhatók. Arad, 1915. február 16. Az aradi ír. hi. közs. g. előjárósága. 828

Egészséges

fluygermeket jobbműű gyermek-
tehen házaspárnak örökre adunk
Cím a kiadóban.

Bármilyen

bádigos és vízvezetési munkát
készít Diamant Jenő Arad, Weitzer
János és Kazinczy-utca sarkán
2991

Engel keresk. Szaktantolyama

Március hó 1-én új tanfolyam ve-
szel kezdett könyvelés, gépirás,
gyorsírás, keresk. számtan, szép-
és helyesírásban, mely tanfolyam
keresk., gyári, ügyvédi irodákra ké-
pesít. Tejes és alapos kiépítés 3-4
hó alatt. Mérsékelt tandíj. Díjtalan
állásbiztosítás. Beiratkozás 10-12
és 3-4 közt. Lázár Vilmos u. 2.
sz. a. 853

A tavaszi és nyári Gerő cipők

csoport árusítása megkezdődött.
Kérjük összes kirakatainkat meg-
tekinteni. 841

Cipő Tőzsde
ARAD,
Apolló Mozi mellett.

9142-115.

Hirdetmény

A magyar királyi Belügy-
minister ur 4988-1915. évi számu
kormányrendelete alapján ezennel köz-

híré teszem, hogy a przemysli
várparancsnokság a várban levő
katonáknak hozzátartozóikhoz in-
tézett leveleit akként szándékozik
továbbítani, hogy a leveleket tar-
talmazó csomagokat léggömbökre
akasztja és azokat szabadon bo-
csájtja.

Azon egyén, ki ily léggömböt
talál, köteles a posta csomagot a
legközelebbi hatóságnak átadni,
hól az illető a postacsomag kézbe-
sítéséért 10 (Tíz) korona jutalom-
ban részesül.

Felhívom ennél fogva mind-
azokat, kik a város területén vagy
határában netán ily léggömböket
találnak, azokat a postacsomagok-
kal együtt a rendőrkapitányi hi-
vatalban azonnal szolgáltatásuk be,
hól részükre a 10 kor. jutalmat
kiutaltványoztatni fogom.

Arad, 1915. február 27.

Grein
főkapitány.

**Cognac,
Likörök,
Szilvorum,
Törkölypálinka,
Tea és Rum**

jutányos áron kaphatók:

Körösvölgyi Pálinkaraktár,
Lloyd-palota.

4598-1915. ad.

Hirdetmény.

A m. kir. ministerium 781-
1915. M. E. számu rendeletének
2. §-a alapján a tengeri lístért
követelhető legmagasabb árat Arad
sz. kir. város területére 1915. évi
március 1-től kezdődő hatálylyal
métermasszáknak 86 (harminhat),
koronában állapítjuk meg.

Arad, 1915. február hó 26.

A városi tanács.

Nyomtatványok

csinos, kivitelben, készülnek az
Aradi nyomda r. f. nyomdájában.

Zongora- javítások és hangolások,

ugy helyben, mint vidéken
pontosan eszközöltetnek

4881

Ehrbar Henrik

zongorahangoló
Arad, Erzsébet-kört 34. sz.

093—1915.

Hirdetmény.

Az aradi cs. és kir. hadkiegészítési kerületi parancsnokságnak 7492—1915 sz. megkeresésével közölni tesszük, hogy a hadművelési terepen kívül levő kórházakban, vagy magán ápolásban elhalt, a legénységi állományhoz tartozó katonai személyek elhatárolási beadványaihoz az özvegyek keresetképtelenségét és vagyontalanságát igazoló okmányok is szükségesek.

Az ellátási ügyek sörögs lebonyolítása céljából kívánatos ezen okmányokat felszólítás nélkül az elhunyt csapattestének pótalakulásához beküldeni.

Arad, 1915. február 5.

A városi tanács.

Szöllőkaró.

Elsőrendű hasított száraz
tölgyfa szöllőkaró 6 és 7 láb
hosszuságban bármely álló
másra megrendelhetők

Holländer Ig. és Fia

cégnél Aradon. 691

Eladó

több ezer darab kifogástalan
minőségű 691

sima és gyökeres

Ripária-portális

Néhai Bárá Bohus László
örökösseinél Világoson.

Valódi brünni szövetek

az 1915. évi nyári és őszi szezonra.
Egy 3-10 hosszú } 1 szelvény 5 kor.
teljes félhosszú } 1 szelvény 10 kor.
(kötél, szára és mellék) } 1 szelvény 15 kor.
elegendő szelvény ára } 1 szelvény 17 kor.
csak } 1 szelvény 20 kor.

Egy szelvényt fekete szalonnához 20.— kor-
ert, szintúgy felöltőszöveteket, turistai kápolnát
posztót, selyemkártyafonalokat, női ruhaszövet-
eket stb. gyári áron küld a megbízható és jó-
hírelű cégül mindenütt ismert postógyári raktár:

Siegel-Imhof Brünn

Minták ingyen és bérmentve.
Az előnyök, amelyekkel a magánérvő élve, ha
szövetvásárlásait a gyár helyén és közvetlenül
Siegel-Imhof cégnél rendel meg, igen jelent-
ősek. Az árak az idejekorán kiadásait meg-
bevételek által dúsítandó vállalkozás mel-
let — rendkívül olcsók. Mindezt, leggyer-
mekebb kedveléssel teljesíti a cég, meg a leg-
jobb rendszert használja is.

4156—915.

Hirdetmény.

A számvevői hivatal által be-
terjesztett és a tisztai nyugdíj-alap
1914. évi számadását az összes
mellékletek kíséretében 1915. évi
február hó 22-től számított 15
napra a városháza tanácstermében
közszemlére kitenni rendeltük.

Erről Arad szab. kir. város kö-
zönségét azzal értesítjük, hogy
ezen számadások ellen az esetle-
ges észrevételek ezen határidő
alatt megtehetők.

Arad, 1915. évi február 20.

A városi tanács.

Caphocal

(Kafokal)

gyermek tápszer a
tápszerek királya

Csecsemők, gyer- Izletes, olcsó, Csonterősítő,
mek legkedve- könnyen hizláló,
sebb eledele. emészthető. fogzást elősegítő.

Aradon minden gyógyszertárban és drogeriában kapható.

1 doboz 3 korona.

Jó anyák, gondos szülők

legjobban cselekednek, ha gyermekeik
nek átlátszó, kellemes ízű, mindig friss:

Hajós-féle

Csukamájolajat

adnak; a hűvösebb idő beálltával ennek használata igen fontos.
Egy üveg utasítással ára 2 korona.

Legjobb fekete v. barna Egy pár perccel alatt bármely haját
vagy bajuszt a legszebb állandó
fekete színre lehet festeni, anél-
kül, hogy a színt le lehet mosni,

Hajfestő

a „Melogen”. Ara 2 korona.

Sápkóros leányok, vérszegény asszonyok,

páratlan sikerrel használják a

Ferratol Vastáplikör.

171

E rendkívül kellemes édes ízű folyadék a legideálisabb erősítő
szer; orvosilag ajánlva vérszegénység, sápadtság és általános
gyengeség eseteiben. Ara 1/2 literes üvegnek utasítással 3 kor.

Szőrvesztő Depilator.

E kitűnő, a maga nemében párat-
lan szerrel minden alkalmatlan
szőreket aro, nyak vagy karokról stb. minden fájdalom nélkül
pár perc alatt okvetlen eltávolítható. — Ara utasítással 1 korona.

A fenti szerek kap- **Hajós Arpád** gyógyszer-
hatók a készítőnél tárában

ARAD, Andrassy-tér 22. sz.

Alapítotott 1886. évében az Aradmegyei Közkórház számára.

NEUMANN M.

cs. és kir. udvari és kamarai szállító

ARAD.

561

Megérkeztek már a legújabb
női modell tagál
és szalma kalapok

Villanyerőre berendezett női
kalap átvarrások a leg-
újabb modell után csak 2 kor.
bármilyen színezéssel együtt

Minden vasárnap délután este
8 óráig női kalap kiállítás az
üzletben.

Uridivat kemény-, puha- és
gyermek kalapok nagy rak-
tára. Panama-kalapok vegyi-
leg tisztítása nálam eszkö-
zöltetik. — Tisztelettel:

Bittenbinder Konrád

Arad, Geák Ferenc-utca 42. sz.
(Fehér Kereszttel szemben.)

Kivánatra vidékre mintákat
választékul küldök. 749

Divatos Fűzők és különlegességek

ugy készen, mint
méret után a leg-
jobbak készülnek
683

Pilcz Irma
fűzőkészítőnél
Arad, Deák Ferenc-u. 6. sz.

Özv. Jiraszek Lajosné saját ter-
mésű elsőrendű tisztán kezelt
ménési vörös és pecsérje

ó borai

zárt palackokban kaphatók
Kosztka Gusztáv és fia
cégénél Arad, Vörösmarthy-u. 3.

Nagybanirndelések a termelőnél
Arad, Teleky-u. 24. eszközalendők.

Figyelem!
Legjobb óvszer
járványos be-
tegségek ellen,
mint Typhusz,
kolera stb.

a természetes

Krondorfi savanyuviz

üdit, frissit, gyógyít.
Bor, pezsgőhöz legjobban
alkalmas. 617

Költözködők figyelmébe!

Villamos világítási berende-
zéseket csillárokkal együtt,
kedvező feltételek mellett
szerel és szállít 8361

Koch Dániel
Arad, Deák Ferenc-utca 42. sz.

Katonai cipők és

hadi vizmentes bakancsok

megfelelő minőségben
és kivitelben már

12 kor. 50 fillértől

feljebb kaphatók a

Turul cipő-gyár

aradi üzletében, 647

Andrássy-tér Minorita palota.

Ajánlunk

ősmert, kiváló minőségű, ma-
gas hőfoku és tüztartó

légszesz-kokszt

az aradi légszeszgyár terméke
darabos- és dió- osztályozásban
tetszés szerinti mennyiségben

házhoz szállítva 591

és teljes waggonrakományok-
ban bármely vasut állomásra

a legolcsóbb gyári áron

Kneffel Károly és Fia

szén- és kokszyagykereskedése
Aradon. Városi és megyei telefon 139.

Kalmár József

villanyszerelő
Arad, Salacz-utca 2. sz.
Telefon 242. Telefon 242.

Ajánlja

költözködők figyelmébe:
villamos világítási berendezéseket,
villamos csengő- és telefon be-
rendezéseket a minden e szak-
mába vágó munkát. Pontos és
gyors munka. 481

Raktáron tart:

villamos csillárokat, villamos fő-
zőedényeket, villamos vasalókat,
villamos hajszűtő vasakat, Wolfram
lámpákat és mindennemű villa-
mos cikkeket.

Garai Károly,

vas- és rézbutor készítő
ARADON,
József főherceg-ut 11. sz.
Karolina-utca sarok.

Ajánlok: Vas- és rézbutorokat,
sodrony ágybetéteket, sodrony ko-
csi-üéseket, gyermekágy és gyer-
mek-kocsikat, réz karnisokat, mos-
dó-asztalokat felszerelve, össze-
csukható ágyakat és madracokat.
Szallodai és kávéházi, kórnas és
intézetek berendezését. **Elvállalok**
minden e szakmába vágó munká-
kat a legjutányosabb árak mellett.
Videki megrendeléseket pon-
tosan eszközölök. 801

Orth. pászka (macot) sütés.

Értesítjük összes helybeli, mint
a vidéki hitsorsosunkat, hogy da-
cára a súlyos viszonyoknak, hitkö-
ségünk esidén saját kezelésében

Óvár-u. 5. alatti

stüddében főrabbnk felügyelete
alatt a macot sütését f. hó 28-án
megkezd, ahol a csakis 0-ás liszt-
ből készített pászka csupán kor-
látolt mennyiségben lesz előállítva
és így saját érdekükben felhívjuk a
hitsorsokat, hogy hitközségi meg-
bisottunknál az előjegyzést fentli
helyen megfelelő előleg adásával
március 10-ig feltétlen eszkö-
zölni sziveskedjenek.

Orth. izr. hitközség
Előjárósága.

743

TYPHUS ELLENISERUM

(csak orvosi rendelethe.)

Kapható:

HAJÓS ÁRPÁD
gyógyszertárában ARAD,
Andrássy-tér 22. szám.

Hotel Meteor szálloda

Telefon ... 57-25.
Interurban 70-67.

BUDAPEST,
Erzsébet-körut 6.

Mély tisztelettel értesitem Arad város m.
t. közönségét, hogy a fenti szállodát át-
vettem és azt az elsőrendű szállodák szint-
jének szigorú betartásával fogom fiammal
vezetni. —:— Szives pártfogást kér:

737

Bokros és Fia.

KNAPP SÁNDOR

kelmefestő, vegytisztító és fehérnemű gőzmosó intézete. ARAD. Intézet: MAGYAR-
UTCA 26. szám alatt. Felvételi üzlet: WEITZER és KAZINCZY-UTCA sarkán.
(A főpostával szemben.) Vidéki megbízásokat gyorsan és pontosan eszközölök.

Modern ruhafestés legújabb divatsz-
nekre, minta után. — Ruhatisztítás ve-
gyileg, száraz uton. — Továbbá osipke-
és szövet-függöny, szörme, szőnyeg,
butor-szövet kőzimunkák, keztük stb.
stb. tisztítása és festése. — Több
évi külföldi gyakorlat. 4679

Használt ólom megvételre kerestetik.

3789-1915. kh.

Hirdetmény.

Közhírré teszem, hogy a m. kir. ministerium 504-1915 M. E. sz. rendelete szerint az alább megnevezett fémek és ötvöze- a . . . február 7-iki állapot szerint jelen hirdetmény közzétételétől számított 3 nap alatt hivatalom iparügyi osztályánál az ott kellő szamu példányban beszerezhető úrlapokba bejelenendők: u. m.

1. Alumínium, antimon, ólom, chrom és ferrochrom, vörösréz, sárgaréz, molybdán és ferromolybdán, nikkel és ferromikkell, vörösfém, vanádium és ferovanádium, wolfram és ferrowolfram, ón és óntövezetek, amennyiben ezek a fémek és ötvözetek feldolgozatlan állapotban vannak;

2. a fentnevezett fémek és ötvözetek érc vagy kohó féltermék, nyers öntés, hengereit lap, tábla, lemez, rud, cső, drót, ócskaanyag, ipari hulladék, egyéb hulladék és hamu alakjában;

3. a fentnevezett fémek egyéb ötvözei, ócskaanyag, ipari hulladék, egyéb hulladék és hamu alakjában, amennyiben nem a saját üzemben dolgoztatnak fel;

4. fehér bádoglemezek és hulladékalak.

A bejelentési kötelezettség nem terjed ki azokra a készletekre, amelyek az egyes fémek és ötvözetek tekintete ében nem haladják meg a következő mennyiségeket, u. m. alumíniumnál 20 kg-ot, antimonnal 10 kg-ot, ólomnál 100 kg-ot, chrom és ferrochromnál 10 kg-ot, vörösréznel 30 kg-ot, sárgaréznel, amelynek vörösréz tartalma 58% vagy ennél több 10 kg-ot, sárgaréznel, amelynek vörösréz tartalma kevesebb 300 kg-ot, molybdán és ferromolybdánál 10 kg-ot, nikkel és ferromikkellnél 1 kg-ot, vörösfémnel 200 kg-ot, vanádium és ferovanádiumnál 5 kg-ot, wolfram és ferrowolframnál 10 kg-ot, ónnál 10 kg-ot, óntövezeteknél, a melyeknek ón tartalma 85% vagy annál több 20 kg-ot, éntövezeteknél amelyeknek óntartalma kevesebb 50 kg-ot, új fehér bádoglemezeknél 100 kg-ot, ércet, kohó félterméket és a 3 pont esetén kívüli ócskaanyagot, ipari hulladékot, egyéb hulladékot és hamut a ugyanannyisegre való tekintet nélkül be kell jelenteni.

A bejelentési kötelezettség kiterjed mindazokra, a kik saját vagy idegen helységben a fentebb felsorolt anyagokat készletben vagy más részére őrzetben tartják.

Ezen bejelentések minden hó 8-ik napjáig bezárólag, az előző hónap utolsó napján volt állapot szerint az ipar utaságnál ugyancsak a fent említett nyomtatványokon megismétlődnek.

Azokat az anyagokat, a melyek 1915 II-7-én vagy ezt követőleg valamely hónap utolsó napján fuvarozás alatt állanak, a címzett köteles és pedig a rendeltetési helyre érkezésük után haladéktalanul bejelenteni.

A bejelentések 2-2 példányban állítandók ki, az összes rovatok pontos kitöltésével.

A készletről a bejelentésre kötelezettnek pontos raktárkönyvet kell vezetnie.

Mihez tartás végett közlöm az összes érdekeltekkel hogy az 1597-20-b-1915. sz. honvédelmi ministeri rendelet szerint, az alumíniumból, antimonból, ólomból chrom és ferrochromból, vörösréz és sárgaréz, molybdán és ferromolybdánból, nikkel és ferromikkellből, vörösfém, vanádium és ferovanádiumból, wolfram és ferrowolframból, ón és óntövezetekből, a magyar szent korona országában 1915. évi február hó 7. napján a kohóból nyert nyersfém alakjában meglevő, tehát további feldolgozás által ettől eltérő alakban meglevő hozott anyagoknak mindazon készleteit, ugyanint a feldolgozott fémekből és ötvözetekből a jelzett területen és napon, érc, kohó féltermék, ócska anyag, ipari hulladék, egyéb hulladék és hamu alakjában meglevő mindazokat a készleteket, amelyeket jelen felhívás közzétételétől számított 3 napon belül be kell jelenteni, a nagyméltóságú m. kir. Honvédelmi Minister Ur az alábbi rendelkezések értelmében hadicelokra igénybevevőknek jelentette ki.

Ha a készlet a bejelentés napjától számított három hónapon belül végleg át nem veszik, a birtokos a készletet szabadon rendelkezhetik.

Mindenki, aki az 504-1915. M. E. rendelet 1. §-ában (jelen utasításban) megnevezett fémekből és ötvözetekből birtokában levő készletet a jelen rendelet ellenére be nem jelenti, vagy nem a vasutasok jelent be, a hatóság előtt eltitkolja, az ellenőrzést megghi-ítja, valamint a ki a 1597-20-b-1915. sz. honvédelmi ministeri rendelet szerint igénybe vett készletet vagy annak egy részét ezen utóbbi hivatkozott rendelet ellenére elidegeníti, vagy feldolgozza, vagy pedig azzal tilalom ellenére más módon rendelkezik, úgy szintén azt is, a ki a készletnek szabad rendelkezésére visszabocsátása végett valóban adatokat terjeszt elő, — a mennyiben cselekménye súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik, — kihágást követ el és az 1914. évi L. törvénnyel 9. illetve 17. §-ai értelmében két hónapig terjedhető elzárással és 600 kor ig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendők.

Egyebekben az egyes úrlapokon olvasható utasítások és azoknak kitöltésére szolgáló „tájékoztató” irányadó.

Arad, 1915. február 18.

Green, főkapitány.

Apró hirdetések.

A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amelyik tartalmánál fogva eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa.

OKTATÁS.

Correpetitort

keresek gymnastát mellé a délelőtti órákra. Ajánlatok „Correpetitort” címen a kiadóhivatalba intézendők.

ALKALMAZÁST KERES.

Intelligentes

deutsches Frauen sucht Stelle in K. oder Enli. Kalka, Nagyszeben Lederergasse 2. 771

ALKALMAZÁST NYER.

Gyermektelen

háaspár, ki a konyhakertészethez ért házmesternek kerestetik Boros Béla-ér 13. sz. 748

Ügyadók

vételnek fel jól bevezetett háztartási cikk eladására úgy helyben, mint vidékre magas jutalék mellett jelentkezni „M.” jele alatt a kiadóhivatalba. 828

KIADÓ LAKÁS.

Modern

butorozott lakás fürdő- és előszobával, villanyvilágítással, üzembernek vagy katonatisztnek kiadó. Cím a kiadóban. 729

Egy 3 szobás

utcai lakás azonnal vagy május 1-re kiadó, Lipóci-utca 4/b. 707

Modern garson lakás,

mely egy utcai szobából, előszobából és fürdőszobából áll, kiadó május, esetleg március elsejére Dobó utca 6 sz. 762

Szent László-utca 6 számú

házban I. emeletén 4 szobás lakás, hozzatartozó mellékhelyiségekkel együtt f. évi május 1-re kiadó. Bővebb felvilágosítást ad Burai Simon vaskereskedő-cég és Dr. Bedő Árpád ügyvédi irodája. 744

2 szobás

udvari lakások Andrassy-tér 8. sz. alatt azonnalra kiadók. Bővebbet a házmesternél.

3 4 és 5 szobás lakások

ujjonnan felteve, minden hozzatartozó kényelmes mellékhelyiséggel, földének is alkalmas, azonnalra kiadó Hassinger-utca 5. Ugyanott több pince raktárnak kiadó. 8081

Kiadó

Aradon S. u. 2-3. sz. alatt 2 utcai, 1 udvari, házfűtő és fürdőszobából álló II. emeleti lakás a szükséges mellékhelyiségekkel, azonnalra, vagy 1915. május 1-re. Bővebbet a lap kiadóhivatalában.

Ferenc-tér 6. sz.

alatt 4 szobás lakás nagy előszobával és mellékhelyiségekkel május 1-re 1100 koronáért kiadó. További felvilágosítást ad a tulajdonosné, özv. Brunhuber Kálmánné Mérenen. 478

1 kétszobás

udvari lakás előszobával, május 1-re kiadó. Thököly tér 4. szám. 505

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Náder Gyula és Fia

késműves és villanyszerelési üzlete Weltzer János u. 11. Mindennemű javítások és felszerelések, hajnyíró-gépek és berotvák köszörszűrőse legpontosabban eszközöltenek. 143

Mészáros

szatyor minden nagyságban, fürdőszobába való gyékény, kocsitakaró gyékény és szakajtó kosár a legolcsóbb ár mellett kapható Oszkás Gyula Arad, József főherceg utca 12. 761

Ha lábát

megakarja óvni a nedvességtől téessen, cipőjére gummi botát fél alpat, az Aradi Cipészek Termelő Szövetkezetében 775

Nemesfűz

duzzványok, málna, ribizli, pészmete tövek és bokrok, díszes jék és fák, rózsák, gyümölcsfák, utcai sorfák és mindentféle falkolai termékek jutányos áron beszerezhetők: szatmári Szabó István falkolájából — Arjegyzék ingyen. 807

Papírszalvéta

1000 drb 5 koronáért kapható Pichler Sándor papírkereskedésében, Szabad-utca-ér. 784

Fürdőszoba

berendezés használt, jókában lévő, megvételre kerestetik. Ajánlatok a kiadóba kéremek.

Veszek

uraktól levetett férfinubát, télikabátot, városi és utazói bundát a legmagasabb áron. Mindennemű használt bútort veszek. Blister Iznáts, Szent-Pál-utca 1. 800

Burgonya.

ki üdö izü, tiszta-burgonyát mennyiségben, hazroz szálitva kapható Niderhauser Gyula gazdasága, Arad, postafók 133. 818

A legdivatosabb

levé papírok

a legolcsóbb áron
ban beszerezhetők

Jámbor Antal

papir- és írószerüzletében Arad,
Andrassy-tér 3. (Tabajdi-utca felé)
Telefon szám 1022. 828

FOG-

tömések, aranyból, platina, arany és ezüst, amalgamból és a fog színével azonos porcellánból ::

FOG-

koronák, hidak, egész fogsorok szájpádás nélkül aranyból, platínából vagy porcellánból. ::

FOG-

kövek eltávolítása, fogak fehéritése és hibás fogsorok átalakítása, valamint javítása. ::

FOGHUZÁS. Tizenhét éves fogtechnikai gyakorlatom, amely idő alatt Berlin, Lipcse, Brüsszel és Londonban nemkülönbön Amerikában a leghíresebb fogspeciálístáknál mint asszisztens működtem, továbbá tekintve azt, hogy műtermem a mai kor legelőkelesebb műszereivel van felszerelve, elég garanciát nyújt, hogy még a legkényesebb esetekben is a legújabb mértékben megfelelhessek.

TELEFON: 10-11. SZÁM. 167

JACOBI GYULA vizsg. fogtechnikus Szabadság-tér 4. Bejárat Eötvös-utca 17.

Anyák figyelmébe.

Legjobb norvég
csukamájolaj.

Egy üveg ára
K. 1.80

Kapható:

Wajdits György
„**TURUL**”
gyógyszertárában
Arad (Karolina-u. és Ferenc-tér sarok.)

4464—1915.

Hirdetmény.

Közhírré tesszük, hogy az aradi cs. és kir. hadkiegészítési kerületi parancsnokság hivatalát f. évi

február hó 22-én a várból J zsef főherceg ut 10. sz. alá helyezte át
Arad, 1915. február hó 24.

A városi tanács.

Cukorgyárunkban

VAS-
esztengályosokat
alkalmazunk,

személyes vagy írásbeli ajánlatok az alant jegyzett címre intézendők.

Cukorgyár és Finomító
Mezőhegyes. 821

A szépségápolás titka a használandó
szépitő szerek helyes megválasztása! Ime ez az oka miért oly kedvelt

Rozsnyay Serail arckenőcse
Rozsnyay Serail krémje.

Minckeltő kipróbált jó hatású készítmény. 1 tégely kenőcs 1 korona 40 fillér. 1 tégely krém 1 korona.

Szines arcpороk!!!

Próbadoboz 50 fillér! Kék, zöld, lila, testszín, sárga, barna Színházi vagy este kávéházi világításnál csodás hatású.

Kapható:

1845

Rozsnyay Mátyás gyógy-
szertárában Arad, Szabadság-tér.

Aradmegyei Takarékpénztár.

Meghívás.

Az „Aradmegyei Takarékpénztár”

t. részvényeseit a folyó évi február hó 28-án délelőtt 10 $\frac{1}{2}$ órakor
az intézet helyiségében tartandó

44-ik évi rendes közgyűlésére

ezennel tisztelettel meghívjuk.

Tárgysorozat:

1. Az évi jelentés, az 1914. évi mérleg és a felügyelő-bizottság jelentésének előterjesztése, a mérleg megállapítása, határozat a nyereség felosztása felett, valamint a felmentvények megadása.
2. Az igazgatóság indítványa, az alapszabályok 118. és 119. §-ainak módosítása tárgyában és ezzel kapcsolatban.
3. 1 felügyelő-bizottsági tag megválasztása 1 évre.
4. 15 választmányi tag megválasztása 2 évre.
5. A t. részvényesek esetleges indítványa.

A t. részvényeseket, kik a közgyűlésen résztvenni óhajtanak, felkérjük, hogy részvényeiket f. é. február hó 27-én, déli 12 óráig az intézet főpénztáránál Aradon, vagy fiókpénztárainál Battonyán és Eleken nyugta ellenében letétoményezni sziveskedjenek. A mérleg, valamint a nyereség felosztására vonatkozó igazgatósági javaslat a t. részvényesek által a közgyűlés előtt 8 nappal az intézet helyiségében betekinthező.

Arad, 1915. február 12.

Az Aradmegyei Takarékpénztár
Igazgatósága.